www.glos.live

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Głos weekend

Piątek
23 stycznia 2026
nr 7 (LXXXI)
cena: 22 kč

WIADOMOŚCI
OSTATNI WÓZEK: ODLICZANIE
STR. 2-3

WYWIAD
JAK PIELĘGNIARKA ZOSTAŁA DAMĄ ROKU
STR. 4

KULTURA
ORKIESTRA ZAGRA DLA ZDROWYCH BRZUSZKÓW STR. 6

Mamy 11 tysięcy obserwujących na Facebooku

Kolejna bariera przekroczona! „Głos”, obecny od ponad 80 lat w papierze, świetnie radzi sobie także w przestrzeni wirtualnej. Licznik na Facebooku pokazał właśnie, że nasz profil obserwuje już 11 tysięcy osób. Mieszkających nie tylko na Zaolziu: od Mostów koło Jabłonkowa, przez Czeski Cieszyn, po Bogumin, ale praktycznie w każdym zakątku świata.

– Media przyspieszają. Dlatego dziś można śmiało powiedzieć, że przygotowujemy dla państwa kilka „Głosów” jednocześnie: wydanie papierowe, stronę internetową, treści w mediach społecznościowych, ale także filmy, które można znaleźć na popularnym YouTubie – przyznaje Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”.

Marek Słowiaczek, prezes spółki Pol-Press, wydającej „Głos”, dodaje, że są rzeczy ważne i ważniejsze. **– W życiu każdego z nas też są mniejsze i większe sukcesy, ale każde osiągnięcie cieszy i daje mnóstwo satysfakcji. Jedenaście tysięcy obserwatorów profilu „Głos” na Facebooku to bez wątpienia powód do dumy. W imieniu całej redakcji bardzo dziękuję za wsparcie i za to, że na naszych czytelników zawsze można liczyć. Tak naprawdę to nasz wspólny sukces – przyznał Marek Słowiaczek.** Jak dodał, warto też zaznaczyć, że nasz portal internetowy www.glos.live ma w ciągu roku ponad milion odsłon, co również daje nam dużo radości.

Dziennie na naszym fanpage’u na Facebooku publikujemy kilka postów, w tym wiele filmów i rolek. Trudno zliczyć więc materiały, które ukazały się od początku naszej obecności na Facebooku. **Dziękując państwu, że jesteście z nami w mediach elektronicznych, zachęćcie bliskich i znajomych do polubienia naszego profilu. To nic nie kosztuje, a otrzymujecie dostęp do wielu interesujących treści.**

(wot)

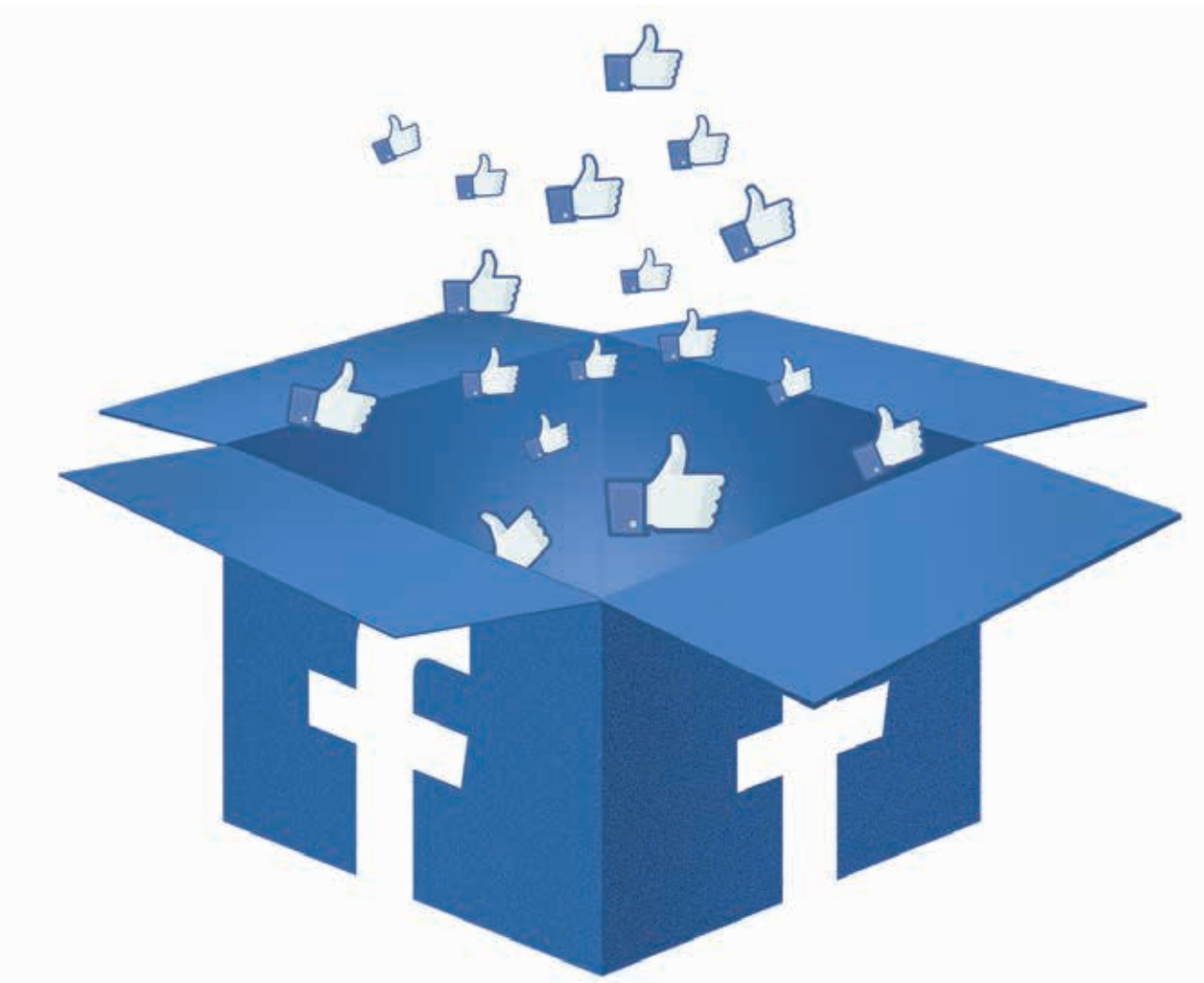

● **Dziękujemy za wszystkie lajki i że jesteście z nami. To dla nas źródło satysfakcji i motywacji do dalszej pracy.** Fot. Pixabay

REKLAMA

GŁ-609

Znajdź nas na **Facebooku**

Znajdź nas na **YouTubie**

MK PZKO w Darkowie oraz chór „Lira” z Darkowa zapraszają na

FESTIWAL KOLĘD I PASTORAŁEK

niedziela 25 stycznia 2026 o godz. 15.00
w kościele katolickim Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie

W programie wystąpią chóry: „Dźwięk” MK PZKO w Karwinie-Raju, „Hejnał-Echo” MK PZKO w Karwinie-Frysztacie, Chór kameralny przy Parafii rzymskokatolickiej w Karwinie, Zespół Śpiewaczy Apertum Cor z Katowic oraz gospodarz chór „Lira” MK PZKO w Darkowie

Projekt finansowany jest ze środków Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego oraz Ministerstwa Kultury RC

GŁ-022

Zdjęcie górnika Fotografią Roku

● **Fotografia Roku 2025.** Fot. LUKÁŠ KABOŇ

Zdjęcie pokazujące pracę górnika na Kopalni ČSM-Północ w Stonawie zostało Fotografią Roku 2025 w konkursie Czech Press Photo 2025. Jej autorem jest fotograf ostrawskiej redakcji „Deníka" Lukáš Kaboň.

Ogłoszenie zwycięzców 31. edycji tego prestiżowego konkursu miało miejsce we wtorek w Muzeum Narodowym w Pradze. Siedmioosobowe międzynarodowe jury przyznało nagrody w dziewięciu kategoriach. Spośród nadesłanych 5250 ujęć najpierw wybrało po trzy najlepsze, a następnie ustaliło ich kolejność. W tegorocznej edycji Czech Press Photo wzięła udział rekordowa liczba osób. W konkursie wystartowało bez mała 300 fotografów.

Zwycięskie zdjęcie przedstawia górnika z gołym torsem pracującego z rękami podniesionymi wysoko w górę. Jak poinformowała agencja ČTK, jury zauważyło w swoim uzasadnieniu, że zamykanie kopalń jest końcem części przemysłowej historii i jest świadectwem zmiany stosunku człowieka do środowiska naturalnego. Górnicy fotografa „Deníka" zajęli również pierwsze miejsce w kategorii Reportażu.

Do Ostrawy powędrowała również nagroda za całokształt pracy z obiektywem. Otrzymał ją fotograf Viktor Kolář.

– Co ciekawe, w tym roku cała nasza ocena została przeprowadzona w duchu konsensusu większości – skomentował przewodniczący jury, redaktor naczelny banku fotograficznego ČTK Petr Mlch, odnosząc się do zażartych dyskusji, które zwykle towarzyszą wyłanianiu zwycięskich ujęć.

Pokłosie Czech Press Photo 2025 można będzie oglądać na wystawie w Muzeum Narodowym w Pradze od 11 maja do 30 listopada.

(sch)

CYTAT NA DZIŚ

Adam Vojtěch

minister zdrowia RC o motywowaniu pacjentów do korzystania z badań profilaktycznych

●●●

Jeśli dana osoba będzie uczęszczać na wszystkie badania profilaktyczne i przesiewowe, do których ma prawo, to ubezpieczalnia zdrowotna przyzna jej premię finansową, którą otrzyma na swoje konto, i bezpośrednio w swoim portfelu przekona się o tym, że dba o swoje zdrowie

Wejdź do STREFY PREMIUM

DZIŚ...

23

stycznia 2026

Imieniny obchodzą: Ildefons, Rajmund, Rajmunda
Wschód słońca: 7.27
Zachód słońca: 16.08
Do końca roku: 342 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Pisma Ręcznego, Dzień Najbardziej Kochanych
Przysłowie: „W styczniu łów łatwy na kuropatwy"

JUTRO...

24

stycznia 2026

Imieniny obchodzą: Felicjan, Rafał, Tymoteusz
Wschód słońca: 7.25
Zachód słońca: 16.10
Do końca roku: 341 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Wiedzy o Zespole Möbiusa
Przysłowie: „Na Świętego Tymoteusza, trzeba ci czapki nie kapelusza"

POJUTRZE...

25

stycznia 2026

Imieniny obchodzą: Miłosz, Paweł, Tatiana
Wschód słońca: 7.24
Zachód słońca: 16.11
Do końca roku: 340 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Gracza LOTTO, Dzień Sekretarki i Asystentki
Przysłowie: „Na Świętego Pawła, połowa zimy przepadła"

POGODA

piątek
dzień: 0 do 2°C
noc: -2 do -4°C
wiatr: 1-2 m/s

sobota
dzień: 3 do 5°C
noc: 2 do 0°C
wiatr: 1-2 m/s

niedziela
dzień: 3 do 5°C
noc: 2 do 0°C
wiatr: 1-2 m/s

Ostatni wózek: odliczanie

Pod koniec stycznia zakończy się eksploatacja węgla kamiennego w Republice Czeskiej. Ostatnie tony są wydobywane w Kopalni ČSM w Stonawie. W środę 4 lutego spółka węglowa OKD zorganizuje uroczystość, podczas której zostanie wywieziony na powierzchnię symboliczny ostatni wózek węgla.

Danuta Chlup

● **Ostatnia czynna kopalnia węgla kamiennego w RC kończy wydobycie.** Fot. mat. pras. OKD

Dopiszemy ostatni rozdział około 250-letniej historii głębinowego wydobycia węgla w naszym kraju. Chcemy uczcić ten przełomowy moment w godny sposób: podziękować tym wszystkim, którzy pracowali w górniczych zawodach, za ich wysiłek, ofiarność, oddać hołd ofiarom. Chcemy oddać cześć przedstawicielom zawodu, dzięki któremu nasz kraj prosperował przez wiele dekad – skomentował historyczne wydarzenie Roman Sikora, dyrektor generalny OKD.

Symboliczny ostatni wózek zostanie wywieziony na powierzchnię 4 lutego o godz. 11.00 na Kopalni ČSM-Północ. Wezmą w nim udział przede wszystkim obecni i byli pracownicy OKD, stowarzyszenia górnicze i zaproszeni goście, lecz mogą przyjść także osoby prywatne zainteresowane górnictwem.

Rzeczniczka OKD Barbora Černá-Dvořákowa informuje, że ze względu na ograniczoną przestrzeń na miejsce, gdzie zostanie wywieziony wózek, zostanie wpuszczona tylko z góry określona liczba gości. Pozostałe osoby będą mogły oglądać ceremonię na dwóch telebimach.

– Po zakończeniu oficjalnej części do wózka będą mogły podejść także inne osoby – dodała Černá-Dvořákowa. Wózek będzie wystawiony aż do godz. 16.00.

Tego samego dnia o godz. 15.00 od ratusza w Śląskiej Ostrawie, gdzie w 1763 roku znaleziono węgiel kamienny, wyruszy pochód górniczy do katedry Boga Zbawiciela w Morawskiej Ostrawie. Tam zostanie umieszczona replika ostatniego wózka. O godz. 16.00 biskup diecezji ostrawsko-opawskiej Martin David będzie służył mszę za górników. Nabożeństwo uświetni śpiewem chór „Permoník" z Karwiny. ◢

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

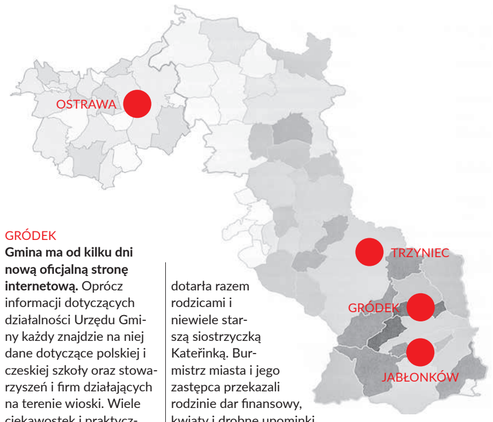

GRÓDEK

Gmina ma od kilku dni nową oficjalną stronę internetową. Oprócz informacji dotyczących działalności Urzędu Gminy każdy znajdzie na niej dane dotyczące polskiej i czeskiej szkoły oraz stowarzyszeń i firm działających na terenie wioski. Wiele ciekawostek i praktycznych wskazówek dotyczących lokalnych atrakcji oraz oferty noclegowej i gastronomicznej zamieszczono w osobnej sekcji dla turystów. Władze gminy zastrzegają, że brakujące informacje są jeszcze uzupełniane, a ewentualne usterki na bieżąco usuwane. W związku z tym proszą mieszkańców o komentarze, wnioski i uwagi. **(sch)**

JABŁONKÓW

W ratuszu powitano pierwszego tegorocznego nowego mieszkańca miasta. Jest nim Viktorie Gerżowa, która przyszła na świat dokładnie w Nowy Rok. Na spotkanie, które miało miejsce dwa tygodnie po jej urodzeniu, dotarła razem rodzicami i niewiele starszą siostrzyczką Kateřinką. Burmistrz miasta i jego zastępca przekazali rodzinie dar finansowy, kwiaty i drobne upominki. Przyjmowanie w ratuszu pierwszych noworodków urodzonych w danym roku jest już w tym mieście tradycją. **(sch)**

OSTRAWA

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Ostrawskiego otworzy od nowego roku akademickiego kierunek, którego na tej uczelni dotąd nie było. Chodzi o dziennikarskie studia licencjackie. Poszerzą one ofertę programów, które z podstawą teoretyczną łączą praktykę. Chodzi nie tylko o zdobycie praktycznych umiejętności, ale także o obronę projektu końcowego zamiast pracy licencjackiej. Studenci dziennikarstwa w czasie studiów będą współpracować zarówno z mediami publicznymi, jak i komercyjnymi. **(sch)**

TRZYNIEC

Szpital na Sośnie w trosce o zdrowie pacjentów i personelu wprowadził tymczasowy zakaz odwiedzin na niektórych oddziałach. Powodem jest wzrost zachorowań na grypę i infekcje dróg oddechowych w regionie. Rozporządzenie dotyczy oddziałów chorób wewnętrznych 2, 3 i IMP, internistyczno-neurologicznej jednostki intensywnej terapii, oddziałów opieki długoterminowej i łóżek socjalnych. Zakaz potrwa do odwołania. **(sch)**

72

pary zdecydowały się powiedzieć sobie „tak" w 2025 roku w Czeskim Cieszynie – poinformował Urząd Stanu Cywilnego. Co ciekawe, jedna para zawarła również zarejestrowany związek partnerski.

Najczęściej nowożeńcy wybierali ceremonię cywilną – na taki krok zdecydowało się 46 par. Ślub kościelny wybrało 27 par. Choć większość uroczystości odbywała się w tradycyjnych miejscach, nie zabrakło także wyjątkowych plenerowych ceremonii. Przysięgi małżeńskie składano m.in. na łące w Koniakowie, w ogrodzie Restauracji Dělo czy w herbaciarni w Czeskim Cieszynie.

W sześciu przypadkach miłość połączyła osoby różnych narodowości. Wśród nowożeńców znaleźli się osoby spoza Republiki Czeskiej, najczęściej ze Słowacji, Polski oraz Wietnamu.

Z kolei mieszkańcy Czeskiego Cieszyna coraz chętniej decydowali się na śluby poza granicami kraju – w 2025 roku USC wydał 14 zaświadczeń niezbędnych do zawarcia małżeństwa za granicą. Na liście państw pojawiły się m.in. Polska, Grecja, Francja, Szwecja, Arabia Saudyjska, Chorwacja oraz Niemcy. **(klm)**

Ostrawa wspiera strażaków

Ponad 25 milionów koron przeznaczyło miasto Ostrawa na kompleksową modernizację remizy strażackiej w dzielnicy Herzmanice. Zmodernizowany obiekt znacząco poprawił warunki funkcjonowania miejscowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej oraz zwiększył jej gotowość operacyjną podczas akcji ratowniczych i sytuacji kryzysowych.

Zakres inwestycji objął przebudowę i rozbudowę budynku, utworzenie trzech nowych stanowisk garażowych dla wozów strażackich, budowę sali wielofunkcyjnej na drugim piętrze, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, ogrzewania, wentylacji oraz instalacji sanitarnych. Wokół budynku powstały nowe chodniki i parking dla 10 pojazdów.

Ostrawa utrzymuje 22 jednostki OSP, które stanowią kluczowy element systemu ratowniczego. W 2026 roku na ich działalność miasto przeznaczyło ponad 4,2 mln koron. **(klm)**

Jednoczą siły dla seniorów

Bogumin, Rychwałd oraz Lutynia Dolna zdecydowały się na wspólne działania w obszarze opieki nad osobami starszymi. Wspólnie planują budowę domu dla seniorów. Mieszkańcy Rychwałdu i Lutyni Dolnej skorzystają już w tym roku z oferty asystencji osobistej prowadzonej przez Bogumin.

Przedstawiciele trzech samorządów spotkali się 13 stycznia w Boguminie, gdzie omówili m.in. kwestie związane z rozwojem usług społecznych. Samorządowcy zgodnie podkreślili, że udział seniorów w strukturze demograficznej stale rośnie, a wraz z nim zwiększa się zapotrzebowanie na opiekę i wsparcie socjalne.

Jednym z kluczowych projektów, który jest obecnie rozważany, jest budowa nowego domu seniora w Boguminie. Taka placówka mogłaby docelowo oferować do 100 miejsc i służyć mieszkańcom wszystkich trzech gmin. Projekt znajduje się na wczesnym etapie przygotowań, a jego realizacja będzie wymagała kilku lat oraz współfinansowania zarówno budowy, jak i późniejszego funkcjonowania obiektu.

– Zwróciliśmy się do naszych sąsiednich gmin Rychwałdu i Lutyni Dolnej z pytaniem, czy byłyby zainteresowane tym, aby dom służył również ich mieszkańcom. Będziemy rozmawiać o możliwościach współfinansowania budowy oraz późniejszych kosztów eksploatacyjnych – wyjaśnił burmistrz Boguminа Lumír Macura.

● **Usługi asystenta osobistego dla osoby starszej spotkały się w Boguminie z dużym zainteresowaniem seniorów.** Fot. UM w Boguminie

Samorządowcy z sąsiednich gmin przystali wstępnie na taką propozycję. – Nie jesteśmy na tyle dużym miastem, aby z własnego budżetu sfinansować budowę domu seniora. Dlatego chętnie przyjmiemy zaproszenie do rozmów nad tym projektem – przyznała Dagmar Pížowa, burmistrz Rychwałdu. W podobnym tonie wypowiedział się Pavel Buzek, wójt Lutyni Dolnej. – Współpracę przy zapewnieniu opieki stacjonarnej dla seniorów uważamy za rozsądną. Nie ma sensu rozpraszać sił – ocenił.

Współpraca samorządów już teraz przynosi jednak konkretne efekty. Od początku roku Bogumin, dzięki wsparciu projektu regionalnego, rozszerzył ofertę asystencji osobistej na Rychwałd i Lutynię Dolną. Ta usługa pomaga seniorom oraz osobom z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu w domu – obejmuje m.in. pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, przygotowaniu posiłków, a także towarzyszenie podczas wizyt lekarskich. W ubiegłym roku klienci w Boguminie skorzystali z około 1500 godzin asystencji osobistej. W tym roku z takiej formy pomocy mogą korzystać także zainteresowani z Rychwałdu i Lutyni Dolnej. **(klm)**

Nazwij polsko-czeską kładkę

● **Kładka jest już gotowa. Czeka tylko na nazwę.** Fot. Mat. prasowe UM w Karwinie/MILAN HALUŠKA

Kładka dla pieszych i rowerzystów łącząca Łąki z Pogwizdowem już stoi i czeka na pierwszych użytkowników. Do pełni szczęścia brakuje jej już tylko jednego – nazwy. W tym celu miasto Karwina i gmina Hażlach ogłosiły konkurs. Mogą w nim wziąć udział mieszkańcy obu brzegów Olzy.

– Kładka ma łączyć ludzi, miejsca i ich historie. Dlatego nie chcemy, żeby jej nazwa powstała gdzieś zza biurka, ale wyszła od tych osób, które będą z niej korzystać pieszo i na rowerach – podkreślił prezydent Karwiny Jan Wolf.

Celem zabawy jest znalezienie nazwy, która będzie ludziom bliska, krótka, łatwo ją będzie wymówić w obu językach oraz będzie zawierać ideę współpracy i dobrych stosunków sąsiedzkich.

Z nadesłanych propozycji władze obu samorządów wybiorą pięć najlepszych. Ich autorzy zostaną nagrodzeni, a zwycięska nazwa zostanie wyłoniona w finałowym głosowaniu publiczności.

Propozycje nazwy dla kładki należy wysyłać do 15 lutego za pośrednictwem formularza on-line, który jest dostępny na portalu Urzędu Miejskiego w Karwinie oraz w mediach społecznościowych obu partnerskich samorządów. Do ankiety należy wpisać nie tylko nazwę, ale także wyjaśnić, jakie ma ona znaczenie, ewentualnie czy ma związek z jakimś konkretnym wydarzeniem.

Dodajmy, że kładka na Olzie jest wspólnym projektem Karwiny i Hażlacha, dofinansowanym ze środków Unii Europejskiej. **(sch)**

Czeska flaga też będzie mieć swoje święto

W Polsce święto flagi obchodzone jest od ponad dwudziestu lat. W Republice Czeskiej prawdopodobnie też zostanie wprowadzone. W poniedziałek Rząd czeski uchwalił wniosek na uzupełnienie listy tzw. znamiennych dni o Dzień Czeskiej Flagi.

W czeskim kalendarzu takich znamiennych dni jest na razie dziewiętnaście i w odróżnieniu od świąt państwowych nie są dniami wolnymi od pracy. W Polsce jest podobnie. Wprowadzony w 2004 roku w życie i obchodzony zawsze 2 maja Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej jest zwykłym dniem roboczym.

Obchody Dnia Czeskiej Flagi mają przypadać na 30 marca. Data ta nawiązuje do 30 marca 1920 roku, kiedy flaga czechosłowacka stała się oficjalnym symbolem ówczesnej Czechosłowacji. Po podziale kraju w 1993 roku przejęła go Republika Czeska, pomimo to że w latach 1990-1992 jako jeden z dwóch członów czechosłowackiej federacji używała biało-czerwonej flagi bez niebieskiego trójkąta. Robiła to jednak tylko sporadycznie. Zwłaszcza że chodziło o symbol tożsamy z tym używanym w Polsce.

O zamiarze zaprowadzenia nowego znamiennego dnia premier Andrej Babiš wspomniał już w swoim orędziu noworocznym, uzasadniając, że flaga jest podstawowym symbolem państwa wyrażającym jego suwerenność i niezależność.

Projekt trafi obecnie do Izby Poselskiej. Szef rządu czeskiego ma nadzieję, że uzyska on poparcie posłów. Wcześniej sugerował nawet, żeby uchwalić go w przyspieszonym trybie już w pierwszym czytaniu.

– Miejmy nadzieję, że się to uda i że będziemy odnosili się z większą dumą wobec czeskich symboli państwowych i naszej historii – powiedział w poniedziałek Babiš. – Flaga państwowa Republiki Czeskiej jest reprezentacyjnym symbolem samodzielnego i suwerennego państwa na arenie międzynarodowej i krajowej. Tradycyjnie jest przedstawiania i używana jako symbol tożsamości narodowej, wspólnoty obywateli danego kraju, wyznawanych przez nich wartości oraz dumy z przynależności państwowej – zaznaczył w pisemnym uzasadnieniu czeski premier. **(sch)**

Jak pielęgniarka została Damą Roku

Natalie Szmekowa jest lubianą przez pacjentki, zawsze uśmiechniętą pielęgniarką przychodni ginekologicznej w Trzyńcu. Jest także osobą propagującą zdrowy styl życia kobiet. Ale to nie wszystko. Miesiąc temu zdobyła w Pradze główną nagrodę w konkursie Czesko-Słowacka Dama Roku 2025.

Danuta Chlup

Dama Roku to analogia do konkursu Miss skierowana do starszych kobiet?
– To zupełnie inny projekt. Agencja, która go organizuje, wybiera różnych interesujących ludzi – kobiety i mężczyzn, ponieważ są także konkursy dla panów. Odbywają się w kilku kategoriach wiekowych, najmłodszą jest Talent Roku dla dziewczyn i chłopców od 17 lat. Ja startowałam w najstarszej, dla kobiet 50+. Byłam finalistką numer 6, to dla mnie szczęśliwa liczba, bo pokrywa się z moją datą urodzenia. 6 stycznia skończyłam 51 lat.

Jakie kryteria trzeba spełnić, aby pretendować do tytułu Dama Roku? Są wymagania dotyczące wyglądu, sylwetki?
– Nie trzeba mieć, jak w wyborach Miss, sylwetki o idealnych wymiarach 90-60-90. Nie można natomiast bać się wyjść ze swojej strefy komfortu, opowiedzieć o tym, co robię i chcę robić. Organizatorzy pomagają uczestnikom rozwijać ich talenty. Dowiedziałam się o tym konkursie przypadkowo w czerwcu ubiegłego roku, kiedy znajoma przysłała mi linka z prośbą, abym zagłosowała na jej koleżankę biorącą w nim udział. Z ciekawości poszukałam informacji na ten temat i postanowiłam się zgłosić do kolejnej edycji. Od dziecka mam w sobie coś takiego, że lubię występować, choć nie zawsze bez tremy. Kiedy byłam małą dziewczynką, mieliśmy w Kojkowicach ułożone na dworze drewno. Stawałam na nim i „występowałam". Rozpościerająca się przede mną łąka była moją „widownią".

Szybko poszło. W czerwcu dowiedziała się pani o konkursie, a już w grudniu, przed świętami Bożego Narodzenia, została pani jego zwycięzczynią.
– Zgłosiłam się do konkursu na 2026 rok, wysłałam fotografię, profile na Facebooku i Instagramie. Organizatorzy zadzwonili do mnie już po dwóch dniach. Powiedzieli, że wypadły im dwie panie z konkursu na 2025, a ponieważ bardzo im się podobam, chcieliby, abym jedną z nich zastąpiła. Pomyślałam, że nie będę tracić czasu i od razu w to wejdę. We wrześniu wyjechałam na tygodniowe zgrupowanie do Chorwacji, gdzie w Drveniku uczono nas m.in. poruszania się po scenie, przedstawienia się przed kamerą, opowiedzenia o sobie. Były także inne warsztaty pomagające rozwijać nasze talenty i zainteresowania. Była nas tam grupa ok. dziesięciu osób w różnym wieku, startujących w różnych kategoriach, od 17 lat do 50 wzwyż. Nie tylko kobiety, ale też mężczyźni, bo dla nich organizowany jest konkurs Gentleman Roku. Ze mną pojechał mąż, wprawdzie nie jako uczestnik, ale również skorzystał z niektórych warsztatów.

Finał odbył się w Pradze. Czym pani podbiła stolicę?
– Jednym z punktów wieczoru finałowego była wolna konkurencja. Zastanawiałam się, jak to potraktować. A potem byłam na dożynkach w Oldrzychowicach – mój brat Henryk był gospodarzem, cała nasza rodzina jest związana z zespołem „Oldrzychowice". Oglądałam program i nagle mnie olśniło, aż ciarki poczułam na plecach. Już wiedziałam, że pokażę w Pradze to, co jest moje, tutejsze. Pokaz miał mieć półtorej minuty, lecz choć był krótki, trzeba było przygotować choreografię i nauczyć się tańca. Miałam zatańczyć z Markiem Szlaurem, o dziesięć lat młodszym ode mnie bratankiem, konferansjerem dożynek. Kiedyś za młodu również tańczyłam w zespole, lecz od tego czasu wiele lat upłynęło, na nowo musiałam uczyć się kroków. Jestem bardzo wdzięczna wszystkim, którzy mi pomogli: choreografkom Jance Kokotek – mojej bratanicy, jej koleżance Agacie Gut i mojej bratowej Halce Szlaur, a także Jance Kantor za pożyczenie stroju. Przygotowały dla nas występ do melodii „Za górami, za lasami" w wykonaniu Ewy Farnej i Čechomoru.

Zrobiliście furorę góralskim tańcem?
– Jurorom szczęki opadły, kiedy nas zobaczyli na scenie Teatru Strasznickiego, gdzie odbywał się finał. Zaskoczyliśmy ich naszym pokazem. A muszę powiedzieć, że w jury siedziały znane osobistości, m.in. moderatorka i pisarka Zuzana Bubíkowa oraz aktor i komik Václav Upír Krejčí. Konferansjerem był Petr Jančařík.

Koronę Damy Roku zdobyła pani dzięki jurorom czy głosowaniu publiczności?
– W finale wystartowało dwanaście pań. Oceniano nas w czterech konkurencjach, ja wygrałam dwie – głosowanie publiczności w mediach społecznościowych i Nagrodę Sympatii przyznawaną przez jury. Jednocześnie stałam się zwycięzczynią całego konkursu i zdobyłam tytuł Dama Roku. Głosowało na mnie i wysyłało pozytywne komentarze bardzo dużo ludzi, którzy znają mnie z regionu, w tym moje pacjentki. Muszę powiedzieć, że zawsze staram się być uśmiechnięta, miła dla ludzi. Zwłaszcza w szpitalu uważałam to za ważne, zdawałam sobie sprawę, że chorzy przychodzą tam ze strachem, z obawami, i potrzebują pokrzepiającego uśmiechu. Kiedy czytałam te miłe komentarze, łzy ciekły mi ciurkiem. Czułam ogromną wdzięczność, a zarazem pokorę. Finał Damy Roku traktowałam jak przygodę, coś, co pomoże mi się dalej rozwinąć, nie jechałam do Pragi, żeby wygrać.

● **Damy Roku 2025. W środku Natalie Szmekowa.** Fot. ARC N. Szmekowej

Zdradzi pani, jakie nagrody pani otrzymała?
– Główną jest tygodniowa wycieczka do Nowego Jorku dla dwóch osób. Polecimy razem z mężem. Musimy wprawdzie sami kupić sobie bilety lotnicze, ale pozostałe koszty, w tym przewodnika, pokrywa sponsor. Prócz tego otrzymałam zestawy różnych kosmetyków i innych nagród rzeczowych, bon na usługi stylistki i zabiegi kosmetyczne w Pradze.

Pracuje pani jako pielęgniarka w gabinecie ginekologicznym. Na początku naszego spotkania, nim włączyłam dyktafon, powiedziała pani, że udział w Damie Roku może być inspiracją dla wielu kobiet w okresie menopauzy. Niekoniecznie muszą zgłaszać się na konkurs, ale mogą spróbować czegoś nowego, pogłębić swoje zainteresowania. Uważa pani, że kobiety po pięćdziesiątce tego potrzebują?
– Tak, ponieważ dolegliwościom fizycznym w menopauzie towarzyszą często problemy psychiczne. Widzę, że sporo pań w tym wieku jest sfrustrowanych, zniechęconych. Odrobią swoje w pracy, wrócą do domu, gdzie dzieci już nie ma, a dla dwojga ludzi nie trzeba tyle sprzątać czy prać. Oglądają telewizję lub przewijają komórkę. Tymczasem mogłyby robić coś, co by je rozwinęło. Warto się ruszać, ćwiczyć, rozwijać swoje hobby, zadbać o siebie. Niestety widzę też, że część starszych pań patrzy na te, które o siebie dbają, jak na egoistki. Nauczono je, że mają tylko gotować, prać i sprzątać dla innych, a nie skupiać się na sobie.

Mówi pani otwarcie o menopauzie, poza nagraniem także o swojej. To jest raczej nietypowe.
– Menopauza wciąż jest tematem tabu, mało się o niej mówi. Niektóre kobiety nawet nie wiedzą, że niektóre objawy, z którymi się borykają, są z tym związane. Kiedy im to tłumaczę, nareszcie zaczynają rozumieć, co się z nimi dzieje, skąd biorą się na przykład problemy z trzymaniem moczu czy suchością pochwy. Stosunkowo dużo kobiet w tym wieku (ale także młodych) zaniedbuje nadal profilaktykę – nie chodzą na regularne badania ginekologiczne, panie po 45. roku życia na badanie mammograficzne. A tymczasem mogę potwierdzić, że ono naprawdę pomaga we wczesnym wykryciu raka. Oczywiście, zdarzają się także agresywne formy, które potrafią się szybko rozwinąć w ciągu dwóch lat dzielących jedno i drugie badanie, jednak większość nowotworów piersi można wcześnie wykryć.

Uważa pani zatem, że okres, gdy ciało i psychika kobiety zmieniają się pod wpływem zmian hormonalnych, jest dobrym czasem do rozwinięcia skrzydeł w kierunku, w jakim do tej pory nie miałyśmy czasu lub okazji polecieć?
– Na pewno. Dla mnie czymś takim był projekt Dama Roku. Towarzyszyło mu mnóstwo emocji i choć już miesiąc upłynął od finału, nadal z nich czerpię. ◢

Kim jest Dama Roku?

Natalie Szmekowa (z domu Szlaur) urodziła się w Trzyńcu-Kojkowicach jako najmłodsza z czworga rodzeństwa. Skończyła polską klasę Średniej Szkoły Medycznej w Karwinie oraz pomaturalne studium kosmetologii w Ołomuńcu. Pracowała w szpitalu w Trzyńcu-Podlesiu jako pielęgniarka na oddziale anestezjologii i reanimacji, w szpitalu na Sośnie w przychodni chirurgicznej, a od 14 lat jest pielęgniarką w gabinecie ginekologicznym w Trzyńcu-Tarasie. Prócz tego w ramach własnej działalności organizuje spotkania dla kobiet poświęcone ich zdrowiu. Mieszka w Bystrzycy.

Sztuczną inteligencją prosto w MUR

Sala Centrum Polskiego na parterze „Fasalówki" w Czeskim Cieszynie z trudem pomieściła blisko 70 osób, które we wtorek przyszły na pierwszy w tym roku wykład Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego PZKO w nowej formule. Stanisław Folwarczny, jego nowy opiekun, zaproponował na otwarcie spotkanie z inż. Bogdanem Fickiem, który przybliżył tematykę sztucznej inteligencji, jej genezę, kwestie algorytmów i zastosowanie AI w codziennym życiu.

Łukasz Klimaniec

Wykład Bogdana Ficka, pasjonata nowych technologii, szachisty i byłego wieloletniego burmistrza Cieszyna, poprzedziło wystąpienie Danuty Chwajol, inicjatorki MUR-u, która przyznała, że z wielką nadzieją przyjęła wiadomość o planach i pomysłach nowego prowadzącego, Stanisława Folwarcznego.

– Jestem pewna, że MUR w dalszym ciągu będzie szerzył oświatę, umacniającą tożsamość narodową i więzy z naszą ojczyzną, zrzeszającą inteligencję polską. Marzy mi się uniwersytet nie tylko międzygeneracyjny, co do tej pory było największą wartością tej placówki, ale i międzynarodowy, międzywyznaniowy, z głębokim poszanowaniem i poszukiwaniem prawdy historycznej – powiedziała.

Stanisław Folwarczny wyjaśnił, że kiedy zwrócono się do niego z propozycją prowadzenia MUR-u, chętnie na to przystał.

– Edukacja to moja działka. Zgodziłem się, bo mam trochę więcej czasu. Chciałbym kontynuować to, co działo się przez 20 lat, ale też wprowadzić tematy nieco inne, może trochę bardziej aktualne, jak ten o sztucznej inteligencji, a także związane ze zdrowiem, przyrodą i Zaolziem. Cieszy mnie, że tyle osób dzisiaj przyszło – powiedział. Nie wykluczył, że w związku z tak dużym zainteresowaniem kolejny wykład może się odbyć w Domu PZKO przy ul. Bożka w Czeskim Cieszynie.

● **Wykład Bogdana Ficka (z lewej) otworzył nowy rozdział w 20-letniej historii MUR-u.** Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Potrafiono zbudować maszynę, która grała lepiej od człowieka...

Bogdan Ficek zaznaczył, że sztuczna inteligencja jest tematem bardzo trudnym, bo wiąże się z zaawansowaną matematyką.

– Kiedy zapytano Alberta Einsteina, jak popularyzować trudne tematy, powiedział, że należy przedstawiać wszystko możliwie prosto. Ale nie prościej niż się da – zauważył na wstępie.

Przybliżył genezę sztucznej inteligencji, osób i okoliczności odpowiedzialnych za jej rozwój – konferencję w Dartmouth w 1956 r., jej organizatora Johna McCarthy'ego oraz Claude Shannona, wskazał na rolę Yanna LeCuna, twórcy uczenia maszynowego, omówił sposoby uczenia sztucznej inteligencji (uczenie nadzorowane, nienadzorowane i przez wzmacnianie), w obrazowy i prosty sposób opisał działanie algorytmu (jak gospodyni robi zupę pomidorową?), a także wyjaśnił schematy działania AI. Wymienił także na milowe kroki w jej rozwoju na przestrzeni lat, m.in. 1996 rok i skonstruowanie przez firmę IBM superkomputera Deep Blue, który ograł mistrza świata w szachy Garriego Kasparowa.

– I to był przełom, bo okazało się, że potrafiono zbudować maszynę, która grała lepiej od człowieka w szachy, co wydawało się zupełnie niemożliwe – przyznał Bogdan Ficek. Wyjaśnił, że było to możliwe dzięki procesorom analizującym partię i posunięcia. Ale oprócz tego w pamięci komputera znajdowały się dziesiątki milionów partii szachowych rozegranych przez mistrzów i arcymistrzów na przestrzeni lat. – Człowiek tego nie spamięta, ale sztuczna inteligencja wykonująca 200 milionów operacji na sekundę, już tak – stwierdził. – Najlepszy szachista potrafi przewidzieć kilka, czasem kilkanaście ruchów do przodu. A sztuczna inteligencja potrafi przewidzieć 55 ruchów do przodu. Człowiek już nie ma szans – ocenił Ficek, dodając, że najlepsi szachiści świata mają 2700 pkt., a AI gra na poziomie 3700 pkt.

●●●

Najlepszy szachista potrafi przewidzieć kilka, czasem kilkanaście ruchów do przodu. A sztuczna inteligencja potrafi przewidzieć 55 ruchów do przodu

To nie jest siódmy cud świata...

Od tego czasu rozwój sztucznej inteligencji postępuje. W 2023 roku świat poznał ChataGPT i jego możliwości. Bogdan Ficek zaprezentował m.in. wygenerowane przez ten program obrazy według wydanych programowi instrukcji, ale też zwrócił uwagę na błędy, jakie ChatGPT popełnia. Sporą część poświęcił wykorzystaniu sztucznej i inteligencji współcześnie. Na przykład w medycynie, gdzie AI odgrywa coraz większą rolę w diagnostyce, np. przy opisywaniu zdjęć rentgenowskich, obrazów z rezonansu magnetycznego, ale też przy prowadzeniu zabiegów. Przytoczył też głośny przykład kobiety, której ChatGPT postawił trafną diagnozę na podstawie objawów, z czym wcześniej nie potrafili sobie poradzić lekarze (chodziło o bardzo rzadką odmianę choroby Hashimoto). Innym tematem jest zastosowanie AI w wojsku i sferze militarnej, gdzie używana jest m.in. w samolotach bezzałogowych (nie mylić z dronami, którymi sterują ludzie), torpedach czy innych urządzeniach zwiadowczych i bojowych.

Sztuczna inteligencja coraz pewniej rozsiada się w naszym codziennym życiu. To już nie tylko smartfony z funkcją AI, tłumacza i innymi gadżetami, ale także autonomiczne samochody (bez człowieka w roli kierowcy), sterowane przez AI domy, w których program odpowiada za ogrzewanie czy pobór prądu, chatboty, czyli programy, z którymi możemy spotkać się dzwoniąc na różne infolinie (często w takich przypadkach nie rozmawiamy już z człowiekiem, bo na pierwszej linii kontaktu jest właśnie chatbot), zabawki i gadżety, a także usprawnienia w bankowości, księgowości i dziedzinie badawczej.

– Sztuczna inteligencja to niezwykła technologia, o ile ją dobrze wykorzystujemy. Ale nie jest tak, że to siódmy cud świata. Każdy medal ma dwie strony. I sztuczna inteligencja ma też mroczną stronę – zaznaczył Bogdan Ficek, zastrzegając, że opowie o niej na lutowym spotkaniu MUR-u. ◢

W każdy trzeci wtorek miesiąca

Zagadnienia związane ze sztuczną inteligencją otwierają tegoroczne wykłady Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego, jednak tematyka spotkań będzie różnorodna. Kolejne spotkania zostaną poświęcone tematyce zdrowotnej. W roli prowadzących pojawią się Joanna Czepczor, zajmująca się dietetyką oraz Bogna Jiravská-Godula, która prowadzi centrum medycyny prewencyjnej w szpitalu w Trzyńcu-Podlesiu. **Wykłady będą odbywały się w każdy trzeci wtorek miesiąca.**

Orkiestra zagra dla zdrowych brzuszków

W najbliższą niedzielę odbędzie się 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tym razem największa orkiestra świata zagra pod hasłem „Zdrowe brzuszki naszych dzieci", zbierając pieniądze na diagnostykę i leczenie chorób przewodu pokarmowego u najmłodszych pacjentów. Atrakcje związane z finałem zaplanowano m.in. w Cieszynie. Zabraknie natomiast sztabu WOŚP w Pradze.

Łukasz Klimaniec

Tegoroczna kwesta to realne wsparcie dla około 1,2-1,5 miliona dzieci chorujących na schorzenia gastroenterologiczne. Jak wyjaśniają przedstawiciele Fundacji WOŚP, gastroenterologia dziecięca w Polsce to specjalizacja, która zmaga się z wieloma wyzwaniami – zarówno w zakresie diagnostyki, jak i leczenia chorób układu pokarmowego.

– Problemem jest i rosnąca liczba pacjentów, i konieczność posiadania nowoczesnego sprzętu, którego użycie poprawia wyniki leczenia, w tym tych pacjentów, którzy wymagają wsparcia chirurgicznego – zauważa Jerzy Owsiak, prezes fundacji.

Coraz częściej pojawiają się choroby przewodu pokarmowego u dzieci takie, jak celiakia, choroba Leśniowskiego-Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, refluks żołądkowo-przełykowy, ciężkie alergie pokarmowe, choroby trzustki i wątroby czy zaburzenia czynnościowe (np. zespół jelita wrażliwego). Tematem ściśle powiązanym z gastroenterologią dziecięcą są problemy żywienia, zarówno niedożywienie, jak i otyłość. Dzieci z chorobami przewodu pokarmowego często cierpią na niedożywienie, ponieważ ich organizm ma trudności z trawieniem i wchłanianiem składników odżywczych. W dłuższej perspektywie zaburzenia wchłaniania prowadzą do spadku masy ciała, zahamowania wzrostu, niedoborów witamin i minerałów oraz osłabienia odporności.

● **Jerzy Owsiak, prezes Fundacji WOŚP, zachęca do udziału w kweście. To realne wsparcie dla wielu dzieci chorujących na schorzenia gastroenterologiczne.** Fot. Facebook/WOŚP/Łukasz Widziszowski Fotografia

W ramach 34. Finału WOŚP fundacja planuje kupić innowacyjny sprzęt dla chirurgii przewodu pokarmowego (dla 2-3 ośrodków wiodących w Polsce), w tym m.in. konsolę chirurgiczną da Vinci Xi, retraktor chirurgiczny samostabilizujący, śródoperacyjny endoskop pediatryczny, mobilny cyfrowy aparat RTG czy nowoczesne stoły operacyjne. Planowany jest też zakup sprzętu dla gastrologii endoskopowej, np. zestaw do endoskopowej ultrasonografii, zestaw do planimetrii przełyku, zestaw do endoskopii kapsułkowej, aparat CT do kolonoskopii wirtualnej czy ośrodków prowadzących żywienie pozajelitowe i dojelitowe, m.in. pomp do żywienia pozajelitowego i enteralnego oraz sprzęt do endoskopii przewodu pokarmowego.

Do wspólnego grania i kwestowania wraz z WOŚP jak co roku dołączył Cieszyn. Oficjalne rozpoczęcie finału odbędzie się o 11.00 na cieszyńskim Rynku, gdzie zaplanowano wiele atrakcji. Będą m.in. dyskoteka dla dzieci z animatorami, strefa gastronomiczna, gra miejska „Miasteczko Harcerskie", morsowanie, prezentacja sprzętu wojskowego, miasteczko pierwszej pomocy, a także – w Domu Narodowym – fotobudka i strefa majsterkowania. Natomiast na lodowisku w Hali Widowiskowo-Sportowej w godzinach 11.30-12.30 oraz 13.00-14.00 zaplanowano wejście na ślizgawkę z muzyką. Od 15.00 do 20.00 na Rynku zabrzmią muzyczne brzmienia różnych lokalnych wykonawców, a o 20.00 zabłyśnie „Światełko do nieba".

W tym roku zabraknie natomiast atrakcji organizowanych przez sztab WOŚP w Pradze. Jak wyjaśnili przedstawiciele sztabu w stolicy Czech, postanowili zrobić przerwę. – Nie zmienia to faktu, że każdy może dokonać wpłaty na eSkarbonkę fundacji lub w jakikolwiek inny sposób wesprzeć finał – zachęcili.

Wystawa o korzeniach, z których wyrasta tożsamość

W siedzibie Kongresu Polaków przy ul. Grabińskiej w Czeskim Cieszynie można oglądać do 27 lutego wystawę panelową „Tożsamość zakorzeniona". W odróżnieniu od większości prezentowanych tam wystaw przygotowanych przez Ośrodek Dokumentacyjny KP, ekspozycja ta pokazuje Zaolzie z warszawskiej perspektywy.

„Tożsamość zakorzeniona" mogli w listopadzie ub. roku obejrzeć w Trzyńcu uczestnicy XXV Zjazdu PZKO (na zdjęciu). Obecnie przez półtora miesiąca (odsłonięto ją 13 bm.) jest ogólnie dostępna. Można ją zwiedzać w godzinach pracy Kancelarii KP.

„Polskie dziedzictwo w Republice Czeskiej to żywy, rozwijający się element kultury. Szczególnie widoczne jest na terenie Śląska Cieszyńskiego, gdzie różnorodność wykracza daleko poza statystyczne zestawienia – staje się namacalnym, codziennym doświadczeniem obecnym w przestrzeni miejskiej, szkolnej, religijnej, społecznej i symbolicznej" – informuje tekst na panelu wprowadzającym do ekspozycji.

Na wystawie znajdziemy miejsca i wydarzenia znane mieszkańcom regionu, lecz tak zestawione, że tworzą nowy obraz naszej historii i współczesnej rzeczywistości, widziany oczyma osób związanych z dwiema organizacjami współpracującymi nad ratowaniem dziedzictwa kulturowego Zaolzia, szczególnie cmentarzy i pomników: Stowarzyszenia Olza Pro z Czeskiego Cieszyna oraz Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA w Warszawie.

Do zaprezentowanych duchowych i materialnych korzeni naszej tożsamości należą m.in.: edukacja, praca, religia, wspólnota społeczna. Na poszczególnych panelach znajdują się fotografie i opisy ważnych cmentarzy, m.in. w Karwinie i Jabłonkowie, pomników ofiar obu wojen światowych, miejsc upamiętniających katastrofy górnicze, Żwirkowiska w Cierlicku czy też odbudowanego po pożarze kościółka w Gutach. Autorzy ekspozycji nie przemilczają niewygodnych faktów – pokazują także „miejsca utracone", takie jak hotel Piast w Czeskim Cieszynie i Dom Polski w Ostrawie. Grafika przedstawiająca Piast widnieje zresztą na plakacie zapraszającym na wystawę. **(dc)**

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

POP ART 430

Janusz Bittmar

Sezon na dobre seriale nigdy się nie kończy, ale zimny styczeń to dla miłośników tej formy zabawy idealny miesiąc. Z ciepłego domowego zacisza, znad filiżanki szóstej tego dnia „małej czarnej" polecam z pełną odpowiedzialnością znakomitą czeską produkcję „Metoda Markovič: Straka".

● **Oficjalny plakat serialu „Metoda Markovič: Straka" został utrzymany w stylu retro.**

RECENZJE

METODA MARKOVIČ: STRAKA

Gatunek true-crime (w tłumaczeniu kryminał oparty na faktach) cieszy się największą popularnością w Stanach Zjednoczonych. W mocarstwie zbudowanym na kowbojskich fundamentach nie brakuje zresztą głośnych spraw o podłożu kryminalnym, które spędzały, a w wielu przypadkach do dziś spędzają sen z powiek policji. Swoją true-crime serię kryminalną wypuściła na rynek również czeska platforma Oneplay, w roli głównej z wybitnym kryminalistą praskiego wydziału zabójstw, Jiřim Markovičem (1942-2022). Od trzech tygodni to mój numer 1 na liście najczęściej oglądanych czeskich produkcji.

W policyjnym CV Jiřego Markoviča aż roiło się od wielkich nazwisk wsadzonych za kratki. W gronie „VIP seryjnych morderców" znaleźli się m.in. Ladislav Hojer, bohater pierwszego sezonu serialu „Metoda Markovič: Hojer", a także Jiří Straka, socjopata zwany „spartakiadowym mordercą", który w okresie od 17 lutego do 16 maja 1985 roku zaatakował w Pradze łącznie jedenaście kobiet. Właśnie polowanie na Strakę posłużyło twórcom drugiego sezonu serialu za główną linię narracyjną. W toku śledztwa udało się policji odkryć trzy popełnione przez niego brutalne morderstwa, a do tego próby gwałtu, kradzieże itp. Od szubienicy uratował go młody wiek, w Czechosłowacji karę śmierci zniesiono bowiem dopiero w 1990 roku. Tyle tytułem wstępu.

Z racji tego, że czyny popełnione przez 16-letniego wówczas ucznia szkoły górniczej w Stochowie stały się znane szerokiemu ogółowi, myślę, że wstęp do recenzji serialu w reżyserii Tomáša Pavlíčka i Jana Vejnara raczej nie nosi znamion spoileru. Skądinąd oparta na faktach, ale oczywiście też z dużą domieszką autorskiej fikcji, kryminalna opowieść wcale nie próbuje utrzymywać widza w błogiej nieświadomości. Od pierwszego odcinka stawia sprawę jasno, a pokazane na planie śledztwo jest tylko pretekstem do rozkręcenia karuzeli skomplikowanych ludzkich charakterów w trudnym okresie socjalistycznej normalizacji.

Wydarzenia mają miejsce w 1985 roku, kiedy to o przemianach społecznych jeszcze nikt głośno nie mówił. Żelazną ręką rządziła w Czechosłowacji partia komunistyczna, a wszelkie niuanse polityczno-społeczne konsultowane były na linii Praga-Moskwa. Również kwestia serii zabójstw w Pradze, tuż przed prestiżową dla władz „Spartakiadą", konsultowana była z biurem politycznym w stolicy Związku Radzieckiego. Towarzysze z Moskwy zalecili czeskim kolegom zbadanie sprawy również pod kątem ideologicznym, innymi słowy mieli sprawdzić, czy aby fala morderstw i gwałtów nie ma związku z ruchem antykomunistycznym. Ten wątek został w serialu świetnie potraktowany zaraz w pierwszym odcinku, kiedy to szef praskiej policji (w tej roli David Prachař) zmuszony jest reagować na insynuacje ministra spraw wewnętrznych, który w zabójcy i gwałcicielu widzi agenta Zachodu próbującego zrobić zamieszanie tuż przed popularną spartakiadą.

Jiří Markovič już w pierwszej serii został przedstawiony jako trzeźwo myślący policjant, który miał gdzieś partyjne zagrywki. Z nieodłącznym papierosem i ciętymi ripostami musiał się w serialu zadomowić Petr Lněnička, aktor, który prywatnie nie pali i pedantycznie pilnuje swej wagi. Tymczasem do roli Markoviča musiał przytyć, a papierosy stanowiły dla niego na planie prawdziwą męczarnię. Podobnie skrupulatnie przygotował się do roli najbliższego współpracownika Markoviča w praskim zespole policyjnym Václav Neužil, aktor znany ze świetnej kreacji słynnego biegacza Emila Zátopka w filmie „Zátopek" (2021) w reżyserii Davida Ondříčka. Na planie serialu obaj genialnie się uzupełniają, wzajemna chemia działała zresztą równie mocno także w rzeczywistości. Scenariusz Jaroslava Hruški jeszcze przed rozpoczęciem zdjęć konsultowała ze sztabem żona Markoviča, Eva (w serialu zagrana przez Sarah Haváčową).

Precyzja, dbałość o szczegóły cechujące połowę lat 80. XX wieku, świetne dialogi, to wszystko posłużyło za napęd dla kryminalnej opowieści, z której do dziś ciarki przechodzą po plecach. Najtrudniejszym zadaniem było zaś wybranie odtwórcy roli Straki, ale również w tym przypadku sztab produkcyjny miał szczęśliwą rękę, stawiając na Maxmiliána Kocka. 21-latek, wybrany podczas castingu spośród 90 adeptów, odwdzięczył się z nawiązką. Najbardziej demonicznie gra w chwilach bez dialogów, kiedy kamera skupia się na jego kłujących, niespokojnych oczach.

16-letni Straka był zabójcą o ponadprzeciętnej inteligencji. W serialowej rzeczywistości, dla uatrakcyjnienia pierwszych odcinków wprowadzających widza do całej sprawy, dodano mu również cechy, którymi w faktycznym życiu raczej nie grzeszył. Tak więc serialowy Straka ma duże wzięcie u płci przeciwnej, a w kolektywie rówieśników ze szkoły górniczej uchodzi za „frajera". W rzeczywistości było poniekąd inaczej.

Zdradzę, że miałem okazję... spotkać się ze Straką twarzą w twarz po jego wyjściu z więzienia i leczeniu psychiatrycznym oraz seksuologicznym. Miało to miejsce w bardzo prozaicznych okolicznościach – robiłem właśnie zakupy w jednym z czeskocieszyńskich supermarketów, gdzie Straka (miał już wtedy nową tożsamość) pracował w dziale napojów. Dla rodzin ofiar jego nowe życie to jak niesmaczny żart, dla innych natomiast jest przykładem drugiej szansy, jaka należy się każdemu, przynajmniej w normalnym, demokratycznym świecie.

Zresztą sam Markovič lubił podkreślać, że w każdym z przestępców, nawet najbardziej brutalnym, próbuje znaleźć choć odrobinę człowieczeństwa. W trakcie przesłuchań potrafił zyskać na swoją stronę nawet największych psychopatów, nikogo bowiem nie traktował z góry. Swoje sukcesy w pracy zawdzięczał właśnie tej metodzie, która posłużyła zarazem za serialowe motto. Twórcy serialu jego nowatorskie metody śledztwa wykorzystali na maksimum, kreśląc intrygującą balladę o walce dobra ze złem. Nie akcja, swoim leniwym tempem czasami muląca, a właśnie szczególne, ludzkie podejście Markoviča także do tych, którzy złamali prawo, jest największą wartością dodaną tej produkcji.

PRZEZ LORNETKĘ

● **Kto będzie siódmym Bondem w historii?**

Zdjęcia: mat. prasowe

Czy w tym roku poznamy nowego Bonda?

Rok 2026 szalenie potrzebuje prawdziwych bohaterów. Wydarzenia z ostatnich dni i tygodni aż się proszą, żeby poddać je rzetelnej, pozbawionej emocji analizie. A kto, jak nie... James Bond powinien się w to bawić? W 2021 miał premierę jak na razie ostatni film z przygodami słynnego brytyjskiego agenta 007 stworzonego przez Iana Fleminga, a wypromowanego na ekranie przez symbole męskiego aktorstwa – Seana Connery, Rogera Moore'a, Pierce'a Brosnana czy ostatniego na liście – Daniela Craiga. I jeśli wierzyć doniesieniom, w połowie tego roku doczekamy się nowego wcielenia Bonda. O tym, kto przejmie pałeczkę po Craigu, wciąż wiadomo niewiele, bezradne są nawet zawsze w miarę dobrze poinformowane brytyjskie tabloidy. Jak twierdzi jednak znawca tematu, dziennikarz Justin Kroll, nowy agent 007 będzie znacznie brutalniejszy od wszystkich poprzedników. Jego śledztwo ma też być tak bardzo nowatorskie, że na nowo zdefiniuje gatunek thrillerów szpiegowskich. Mocno wierzę, że w czasie filmowej premiery nowego Bonda w reżyserii Denisa Villeneuve'a, planowanej nieoficjalnie na przełom 2027/2028, świat nie będzie już siedzieć na beczce z prochem. W przeciwnym razie każdy, nawet najlepszy scenariusz nowego Bonda będzie tylko i wyłącznie cienką herbatą na drugie śniadanie. Bo prawdziwe dramaty będą się rozgrywać w dalszym ciągu tuż obok, w realnym świecie.

GŁOSIK

Sezon na bałwany

Dzieci z Przedszkola „Pod Wesołą Chmurką” w Trzyńcu-Oldrzychowicach lepiły w zeszłym tygodniu bałwany. Śnieg był idealny. Ale jeszcze zanim się ubrały i wyszły do ogrodu, miały w salach zajęcia związane z zimą i bałwankami.

Danuta Chlup

Do polskiego przedszkola w Oldrzychowicach uczęszcza 34 dzieci. W dwóch oddziałach opiekują się nimi cztery nauczycielki i jedna asystentka. Maluchy i średniaki są w oddziale Barbary Sobek i Moniki Michejdy, starszaki znajdują się pod opieką Olgi Bocek (kierowniczki placówki) i Teresy Morcinek.

W ubiegłą środę, gdy we wsi pod Jaworowym było pełno śniegu, dzieci od rana miały zajęcia poświęcone zimie. Maluchy śpiewały piosenki o bałwankach, a później sklejały ich obrazki. Każdy bałwanek był inny i zadaniem dzieci było rozpoznanie różnic.

– Kto ma bałwana w kapeluszu?
– Czyj bałwan ma prezenty?
– Kto ma bałwana na deskorolce?

Takie i inne pytania padały z ust Barbary Sobek, a dzieci sprawdzały swoje obrazki i podnosiły ręce.

Starszaki tymczasem w innej sali maszerowały w rytm melodii, wyobrażając sobie, że przedzierają się przez zaspy, a gdy melodia się zmieniła, strząsały z siebie wyimaginowany śnieg. Później ćwiczyły się w zręczności, zdmuchując z dłoni kolorowe pomponiki w taki sposób, aby trafiły w rozłożone na podłodze wycięte z papieru rękawiczki tych samych kolorów. Prowadząca zajęcia pani Teresa wymyśliła zawody: kto najszybciej włoży czapkę i rękawice. W taki oto sposób przedszkolaki szykujące się już do edukacji szkolnej w formie zabawy doskonaliły się w samodzielności.

Oczywiście wszyscy się cieszyli na moment, gdy ciepło ubrani wybiegną na dwór i zaczną lepić prawdziwe bałwany. A że śnieg był idealny, kule toczone przez dzieci szybko się powiększały. Wkrótce stały w ogrodzie dwa bałwany: jednego ulepiły dziewczynki, drugiego – o nieco nietypowym kształcie – chłopcy. Nosy zrobili z marchewek, oczy z kawałków drewna. No cóż, dziś już rzadko bywa w domach węgiel, z którego dawniej robiono bałwany miewały oczy i guziki.

Oldrzychowickie przedszkolaki czeka w zimie jeszcze wiele uciech. Starszaki będą uczyły się w lutym jazdy na nartach na kursie w Kempalandzie w Bukowcu. W sezonie zimowym czeka dzieci także karnawał z udziałem rodziców i dziadków, pokaz iluzjonisty, a później, już na przedwiośniu, kurs pływania w basenie oldrzychowickiego Kenny Parku.

– W przedszkolu mamy także kółka: szachowe, na które starszaki chodzą do mieszczącej się w tym samym budynku szkoły, języka angielskiego oraz religię – pani kierowniczka przedszkola wymieniła regularnie odbywające się zajęcia dodatkowe.

Dziewczynki ze swoim bałwanem.

Chłopcy lepią bałwana. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Wyprawa niemal arktyczna

Grupa dzielnych dzieci, rodziców i nauczycielek postanowiła podbić starą Karwinę mimo arktycznego mrozu. Wspomnienia o budynkach, których już nie ma, rozgrzewały nas bardziej niż herbata w termosie! Zaśnieżone ścieżki zamieniły się w prawdziwy zimowy las przygód, a suczka Bella ogłosiła się naszą osobistą przewodniczką i szefową od dobrych humorów.

Po drodze znaleźliśmy też „skarby” w postaci starych opon porozrzucanych absolutnie wszędzie. No cóż – kto szuka, ten znajdzie!

Start i meta przy legendarnym krzywym kościele – niczym w prawdziwej grze terenowej!

Mróz szczypał, śnieg skrzypiał, a my i tak świetnie się bawiliśmy. Dziękujemy wszystkim za ten czas i już szykujemy się na kolejne przygody.

Uczestnicy z PSP w Karwinie-Frysztacie

Fot. FB/Polska Szkoła Karwina

KRZYŻÓWKA ZIMOWA

Kiedy na dworze będzie tak zimno, że nie będziecie mieli ochoty wychodzić, spróbujcie rozwiązać krzyżówkę. Rozwiązanie dodatkowe przeczytacie pionowo na ciemniejszym tle. Uwaga – składa się z dwóch wyrazów. Wylosowany autor poprawnego rozwiązania otrzyma nagrodę książkową. Na wasze wiadomości czekamy pod adresem e-mailowym danuta.chlup@glos.live do 10 lutego. Prosimy podać imię, nazwisko, wiek dziecka i miejscowość. **(dc)**

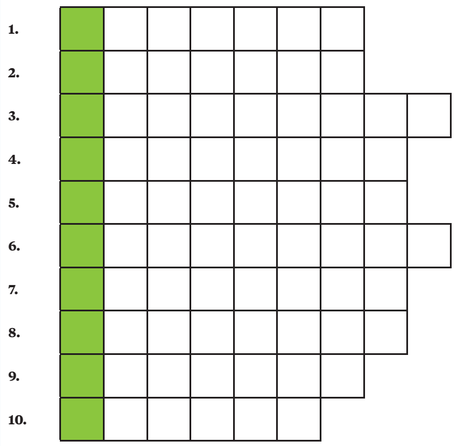

1. Kobieta malująca obrazy
2. Las, w którym rosną świerki, sosny czy jodły
3. Płatek śniegu
4. Zboże, w którym po „p” pisze się „sz” zamiast „rz”
5. Opowiedziana historia
6. Roznosi pocztę
7. Naukowiec badający gwiazdy i planety
8. Chronią ręce przed mrozem
9. Zdrobnienie od imienia Natalia
10. Po angielsku „żółty”.

200 lat temu urodził się Romuald Traugutt

16 stycznia 1826 r. urodził się Romuald Traugutt. Stanął na czele powstania styczniowego jako jego dyktator, a po aresztowaniu i procesie został stracony na stokach warszawskiej Cytadeli. Dla kolejnych pokoleń był symbolem walki o niepodległość.

Polska Agencja Prasowa

Powstanie styczniowe ukształtowało Józefa Piłsudskiego, choć przyszedł na świat kilka lat po jego upadku. Idealizował ofiarność i zapał powstańców, ale wyciągnął wnioski z ich klęski. Gdy Polska odzyskała niepodległość, ostatni weterani powstania styczniowego na rozkaz Piłsudskiego otrzymali uprawnienia żołnierzy Wojska Polskiego. Szczególnie czcił Romualda Traugutta – widział w nim wzór patrioty i symbol walki o niepodległość ojczyzny.

Romuald Traugutt na pocztówce wydanej w Drukarni Polskiej we Lwowie (1920-1930). Źródło: Polona.pl

Walczył od młodych lat

Romuald Traugutt urodził się w Szostakowie, miejscowości leżącej wówczas w guberni grodzieńskiej, a obecnie na Białorusi. Patriotyzm zaszczepiła w nim babka, Justyna Błocka. Gimnazjum w Świsłoczy ukończył z bardzo dobrymi wynikami, jednak nie dostał się na wymarzone studia w Instytucie Inżynierów Dróg Komunikacyjnych w Petersburgu. Wybrał karierę wojskową. W 1845 r. rozpoczął naukę w szkole oficerskiej w Żelechowie.

Podczas Wiosny Ludów, w 1849 r., już jako oficer armii rosyjskiej dowodzonej przez generała Iwana Paskiewicza, wspomagał Austrię w tłumieniu powstania węgierskiego. Walczył przeciw powstańcom wspieranym m.in. przez Legiony Polskie. Za udział w węgierskiej batalii Traugutt otrzymał Order św. Anny, mieszkanie i gratyfikację finansową.

W 1852 r., po powrocie do Królestwa Polskiego, ożenił się z córką jubilera Anną Pikiel. Młodzi zamieszkali w Żelechowie. Podczas wojny rosyjsko-tureckiej w 1853 r. Traugutt służył na Krymie, gdzie m.in. fortyfikował twierdzę Silistra i brał udział w walkach o Sewastopol. W trzy lata później został skierowany do Charkowa, a następnie do Petersburga. Tam wykładał w wyższej szkole wojskowej.

Śmierć żony i dwójki dzieci na przełomie lat 1859 i 1860 skończyła się dla niego załamaniem nerwowym. W roku 1862 r. Traugutt w stopniu podpułkownika odszedł z wojska. Ożenił się z krewną Tadeusza Kościuszki, Antoniną Kościuszkówną.

Przeciw walce zbrojnej

W okresie poprzedzającym powstanie styczniowe, a nawet w jego początkach, Traugutt wypowiadał się przeciw walce zbrojnej forsowanej przez tzw. Czerwonych. Podobnie jak członkowie stronnictwa Białych był za pokojowymi działaniami zmierzającymi do przywrócenia autonomii Królestwa Polskiego oraz rozszerzenia go o ziemie Rzeczypospolitej znajdujące się w granicach zaboru rosyjskiego.

Po wybuchu powstania na Litwie w marcu 1863 r., odmawiał przyjęcia dowództwa nad lokalnymi oddziałami. Do powstańców dołączył dopiero w kwietniu. Stanął na czele oddziału kobryńskiego. Wtedy też przebywał w majątku Elizy Orzeszkowej k. Kobrynia. Na pisarce zrobił wielkie wrażenie. Tak o nim pisała w opowiadaniu „Oni”: „W powierzchowności tej uderzał przede wszystkim wyraz myśli surowej, skupionej, małomównej. Nic miękkiego, giętkiego, ugrzecznionego, nic z łatwością wylewającego się na zewnątrz. Tylko myśl jakaś panująca, przeogromna (...) i pod jej pokładem jakiś tajemny upał uczuć”.

W sierpniu 1863 r. Traugutt opuścił swoje zgrupowanie i udał się do Warszawy, gdzie oddał się do dyspozycji Wydziału Wojny Rządu Narodowego. 15 sierpnia mianowano go generałem i wysłano do Paryża, gdzie bez powodzenia poszukiwał wsparcia dla powstania. Po powrocie 17 października 1863 r. przyjął funkcję dyktatora powstania. Ukrywał się pod pseudonimem Michał Czarnecki.

Nic nie pokona idei narodowości

Podjął zdecydowane działania – odsunął od dowodzenia grupę nieudolnych polityków, zreorganizował struktury administracyjne i wojskowe podziemnego państwa. Starał się przekształcić luźne oddziały partyzanckie w regularne wojsko. Wprowadził jednolitą organizację wojska tworząc pięć korpusów. Dekretem z 27 grudnia 1863 r. powołał specjalny organ administracyjno-sądowy mający nadzorować wcielanie w życie wcześniejszych postanowień Rządu Narodowego o uwłaszczeniu chłopów. Przygotował koncepcję powołania pospolitego ruszenia i mobilizacji całego społeczeństwa do walki z Rosją. Zaktywizował działalność dyplomatyczną szukając poparcia dla sprawy polskiej.

Śmierć przez powieszenie

W nocy z 10 na 11 kwietnia 1864 r. na skutek denuncjacji rosyjska policja aresztowała Traugutta w jego warszawskiej kwaterze. Najpierw więziono go na Pawiaku, a następnie przewieziono do X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej. Podczas śledztwa nie zdradził towarzyszy. To w czasie jednego z przesłuchań miał powiedzieć: „Idea narodowości jest tak potężną i czyni tak wielkie postępy w Europie, że ją nic nie pokona”.

19 lipca 1864 r. sąd wojskowy skazał Romualda Traugutta na śmierć przez powieszenie. Wyrok wykonano na stokach Cytadeli Warszawskiej 5 sierpnia 1864 r. o godz. 10. Tuż przed egzekucją, której towarzyszył trzydziestotysięczny tłum Warszawian, dyktator ucałował krzyż. Razem z Trauguttem stracono innych uczestników powstania – Rafała Krajewskiego, Józefa Toczyskiego, Romana Żulińskiego i Jana Jeziorańskiego.

Niedługo po śmierci Traugutta zaczął się rozwijać jego swoisty kult. Przedstawiano go jako osobę niezłomną, niezwykle religijną. W II RP propagatorem legendy Traugutta był Józef Piłsudski. Zainicjowano nawet działania zmierzające do beatyfikacji Traugutta, które przerwał wybuch II wojny światowej.

Pomnik spóźniony, ale w końcu ma powstać

Nie początek roku, a czerwiec jest prawdopodobnym terminem rozpoczęcia konkursu na stały pomnik polskich ofiar narodowego socjalizmu i niemieckiej okupacji w Berlinie. Szanse na oddanie pomnika wiosną 2027 roku uznawane są wśród zaangażowanych w projekt za minimalne – ustaliła Polska Agencja Prasowa.

W grudniu PAP informowała, że konkurs na berliński pomnik polskich ofiar II wojny światowej powinien zostać ogłoszony na początku 2026 roku. Takie były plany rządu federalnego po polsko-niemieckich konsultacjach międzyrządowych w Berlinie 1 grudnia i przegłosowaniu przez Bundestag rezolucji wzywającej rząd RFN do postawienia stałego pomnika.

Ten harmonogram uległ zmianie. – Konkurs na projekt berlińskiego pomnika polskich ofiar, pierwotnie planowany na początek roku, ruszy prawdopodobnie w czerwcu, a budowa w 2027 roku – poinformował Robert Parzer z Domu Polsko-Niemieckiego, która to instytucja koordynuje projekt budowy. – Najpierw zostaną wysłane zaproszenia do wyrażenia zainteresowania. Spośród zgłoszonych podmiotów wybrane zostaną pracownie, które będą mogły przedstawić konkretne projekty. Z nich niezależne jury wyłoni zwycięzcę, który zostanie ogłoszony pod koniec 2026 roku – doprecyzował Parzer. Jak podkreślił, po akceptacji projektu przez Bundestag rozpocznie się budowa pomnika, co planowane jest na 2027 rok.

O skrócenie procedur przy pracy nad pomnikiem apelował marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty podczas swojej styczniowej wizyty w Berlinie. W tej sprawie rozmawiał m.in. z przewodniczącą Bundestagu Julią Kloeckner. Według relacji marszałka budowa pomnika ma zostać przyspieszona i może być on gotowy nawet na przełomie 2026 i 2027 roku.

Źródło PAP z niemieckiego rządu oceniło jednak jako mało realne ukończenie pomnika za około rok. – Przy dobrych wiatrach może to być wiosna 2027 r., ale to też dość wczesny termin – zaznaczyło.

Pełnomocnik rządu Niemiec ds. współpracy z Polską Knut Abraham potwierdził w rozmowie z PAP, że po ogłoszeniu konkursu zostanie powołane specjalne jury, a wybór projektu nastąpi do końca 2026 roku. Podkreślił również, że inwestycja wymaga także przeprowadzenia odpowiednich ekspertyz, w tym terenu, na którym miałby stanąć pomnik.

Niemiecki parlament, przy wstrzymujących się w większości od głosu posłach prawicowo-populistycznej Alternatywy dla Niemiec (AfD), uznał w grudniu, że najodpowiedniejszym miejscem na postawienie stałego pomnika będzie lokalizacja dawnej Opery Krolla, gdzie znajduje się tymczasowy pomnik, odsłonięty w czerwcu w formie Głazu Pamięci. W Operze Krolla 1 września 1939 r. Adolf Hitler ogłosił atak na Polskę. Głaz Pamięci usytuowany jest 300 metrów naprzeciwko gmachu Reichstagu, siedziby Bundestagu.

Strona polska wielokrotnie podkreślała znaczenie pomnika dla poprawy dwustronnych relacji. Przez lata nie udało się jednak doprowadzić do postawienia w centrum Berlina stałego miejsca pamięci dla polskich ofiar. **(PAP)**

SPORT

W SKRÓCIE

Polacy w Australian Open

Po dobrym starcie polskich tenisistów w wielkoszlemowym Australian Open biało-czerwonych dopadł kryzys – Hubert Hurkacz odpadł w II rundzie, przegrywając sensacyjnie z niżej notowanym Ethanem Quinnem 4:6, 6:7, 1:6. Z kortami w Melbourne pożegnali się także Magdalena Fręch (porażka z Jasmine Paolini 2:6, 3:6), reprezentująca Polskę Linda Klimovicowa (4:6, 4:6 z Eliną Switoliną), Kamil Majchrzak (3:6, 4:6, 6:7 z Fabianem Marozsanem), a także Katarzyna Piter, która w duecie z Janice Tjen nie dały rady parze Daria Kasatkina – Arina Rodionowa.
Nie zawiodła natomiast Iga Świątek, która wczoraj pokonała Czeszkę Marie Bouzkową 6:2, 6:3. – To był fajny mecz. Jestem zadowolona z tego, jak byłam zdyscyplinowana – oceniła Świątek, która w trzeciej rundzie zagra z rozstawioną z numerem 31. Anną Kalinską. Do trzeciej rundy awansowała także Magda Linette, która zwyciężyła Amerykankę Ann Li 6:3, 6:3, a dziś nad ranem polskiego czasu zmierzyła się z Czeszką Karoliną Muchową.

(klm)

●●●

»Lewy« trafił w Pradze

Slavia Praga przegrała w środę w meczu Ligi Mistrzów z FC Barcelona 2:4. Choć Prażanie objęli prowadzenie i długo prezentowali się solidnie na tle Dumy Katalonii, w ostatecznym rozrachunku musieli uznać wyższość gości.
Dwa razy do siatki w tym meczu trafił Robert Lewandowski. Napastnik Barcelony najpierw zaliczył samobójcze trafienie, gdy po rzucie rożnym przypadkowo skierował piłkę do własnej bramki, ale w końcówce gry popisał się snajperskim refleksem, ustalając wynik meczu na 4:2. **(klm)**

Magdalena Fręch na liście Ostrava Open 2026

Fani tenisa powinni wpisać do swojego kalendarza termin zbliżającego się wielkimi krokami turnieju WTA 250 Ostrava Open, który od 31 stycznia do 7 lutego zagości w stolicy województwa morawsko-śląskiego w hali Ostravar Arena. Na turniejowej liście znajduje się jak na razie jedyna Polka – Magdalena Fręch, ale do końca stycznia można spodziewać się jeszcze dodatkowych zgłoszeń. Na pewno warto wybrać się do Ostrawy, chociażby dlatego, żeby zobaczyć wschodzące gwiazdy kobiecego tenisa.

● **Magdalena Fręch jest na razie jedyną Polką w drabince ostrawskiego turnieju.** Fot. Facebook/Magdalena Fręch

● **Tak wygląda aktualna lista zgłoszeń do głównego losowania.** Fot. Mat. prasowe

Janusz Bittmar

Po raz ostatni wielki turniej tenisowy rangi WTA gościł w Ostrawie w 2022 roku. Pamiętamy go doskonale, Iga Świątek odebrała bowiem z rąk redaktora „Głosu" pamiątkowy ekslibris stworzony dla Raszynianki przez wybitnego artystę Zbigniewa Kubeczkę. W sportowej rywalizacji pierwsza polska rakieta dobrnęła do finału, w którym stoczyła znakomitą walkę z Czeszką Barborą Krejčíkową, przegrywając z reprezentantką gospodarzy po trzygodzinnej bitwie 7:5, 6:7, 3:6.

W tym roku biało-czerwonych barw będzie broniła 57. tenisistka rankingu WTA, Magdalena Fręch, która w środę pożegnała się z pierwszym w tym sezonie wielkoszlemowym Australian Open. Pochodząca z Łodzi zawodniczka znalazła się w gronie rozstawionych tenisistek w ostrawskim turnieju, a naszym zdaniem posiada duże szanse, żeby powtórzyć wynik Igi Świątek sprzed czterech lat.

Organizatorzy Ostrava Open 2026 obiecują wspaniałą atmosferę w Ostravar Arenie, która oprócz hokeja na lodzie właśnie ze światowym tenisem kojarzy się sportowym fanom najmocniej. W latach 90. w tym miejscu walczyli o punkty do rankingu ATP m.in. Andre Agassi, Thomas Muster czy Petr Korda. Szef turnieju, Tomáš Petera, z Ostrawą związany był w przeszłości również jako właściciel piłkarskiego Banika Ostrawa, z którym w sezonie 2003/2004 święcił ostatni jak na razie mistrzowski tytuł Banika w najwyższej klasie rozgrywek.

– Nie bez powodu zdecydowaliśmy się na organizację turnieju rangi WTA na początku sezonu. Dla dużej grupy tenisistek to szansa na spokojne zdobywanie punktów do rankingu. Liczę na zaciętą rywalizację i niezapomniane emocje w Ostrawie – stwierdził Petera.

W drabince Ostrava Open 2026 brakuje na chwilę obecną czeskich tenisistek, co może wyglądać dziwnie. Wiele wskazuje jednak na to, że rozgrywany właśnie w Melbourne wielkoszlemowy Australian Open… wyłoni w najbliższych dniach pierwsze czeskie nazwiska na liście ostrawskiego wydarzenia. Wszystko zależeć będzie od postawy czeskich tenisistek w Melbourne, w tłumaczeniu – im dalej czołowe gwiazdy reprezentacji dojdą w Melbourne, tym mniejsze są szanse, że uda się je zwabić do Ostrawy. Tym bardziej że w tym samym czasie w chińskim Pekinie odbędzie się turniej WTA wyższej rangi 500, gdzie m.in. udział zapowiedziały Polki Iga Świątek i Magda Linette.

NA TAFLI MALOWANE

Kolejne karne i ponownie przegrane. Tak w skrócie można skomentować wtorkowy, wyjazdowy mecz Stalowników Trzyniec z Pilznem w ramach rozegranego awansem spotkania 44. kolejki Tipsport Ekstraligi, w którym ze zwycięstwa 2:1 po karnych radowali się gospodarze. Kolejny mecz z udziałem Stalowników w niedzielę – w Werk Arenie zaprezentuje się Motor Czeskie Budziejowice (15.00).

Rzuty karne są ostatnio zmorą drużyny z Trzyńca. W niedzielnej wyjazdowej bitwie z Mladą Bolesławią podopieczni trenera Borisa Žabki przegrali z rywalem po karnych 3:4, festiwal zręcznościowy zadecydował również o losach wtorkowego pojedynku z Indianami z Pilzna.

Wyrównany i prowadzony w szybkim tempie mecz w regulaminowym czasie gry zakończył się remisem 1:1, identycznie było też po pięciominutowej dogrywce. W niej bliżej zdobycia drugiego punktu byli Stalownicy, ale gol Petra Sikory zweryfikował na niekorzyść trzynieckiej drużyny sędzia techniczny, który wyłapał spalonego. Ta zepsuta w finale dwójkowa akcja Ondřeja Kovařčíka i Petra Sikory przejdzie do historii – Sikora wycelował wprawdzie do pustej bramki, ale jego radość ze zdobytego gola szybko zgasili sędziowie.

TIPSPORT EKSTRALIGA

PILZNO – TRZYNIEC 2:1 (k)

Tercje: 0:0, 1:1, 0:0 – 0:0.
Bramki i asysty: 22. Teplý (M. Petman, V. Petman), dec. karny Filip – 39. Kubiesa (M. Růžička, Sikora).
Trzyniec: Mazanec – Marinčin, Adámek, Koch, J. Galvas, D. Musil, Kundrátek, Jank – O. Kovařčík, M. Kovařčík, Nestrašil – Flynn, Hudáček, Daňo – Cienciala, Sikora, M. Růžička – Hrehorčák, Roman, Kubiesa.

● **Stalownicy (czerwone stroje) wrócili z Pilzna tylko z jednym punktem, za remis w dogrywce. Dodatkowy punkt za wygraną w karnych zgarnęli Indianie.** Fot. ZENON KISZA

– To była moja wina, biorę to na klatę. W takich sytuacjach najważniejsze, żeby nie wystawić siebie lub kolegi na pozycję spaloną – zaznaczył rozczarowany 20-latek, członek srebrnej czeskiej drużyny z ostatnich mistrzostw świata U20.

W karnych Stalownicy spisali się fatalnie – nikt z trzyniecki egzekutorów wysłanych na lodowisko nie znalazł sposobu na pokonanie świetnie spisującego się w pilzneńskiej bramce Nicka Malika. Decydujący drugi punkt wystrzelił dla gospodarzy Matyáš Filip. **(jb)**

pre-teksty i kon-teksty /401/

Krzysztof Łęcki

Pieska edukacja

Film poświęcony Edmundowi Niziurskiemu, pisarzowi, który – jak dla mnie – najlepiej umiał zobrazować szkołę moich czasów, zatytułowano „Druga młodość czwororęcznych". Czwororęczni, czyli – u Nizurskiego – uczniowie w gruncie rzeczy sympatyczni, ale, jak to zawsze w szkołach drzewiej bywało, próbujący bimbać sobie ze szkolnych rygorów.

I

Zmarły w 2013 roku pisarz nie rozpoznałby z pewnością świata dzisiejszej szkoły – w którym miejsce energicznej woźnej czy poczciwego woźnego powoli (?) zajmuje wyspecjalizowany pracownik ochrony. Ale ja dziś nie o tym. Nie będzie zatem o szkolnej agresji, która przykuwa uwagę opinii publicznej tylko co jakiś czas, zwykle w przypadku jakiejś tragedii. A przecież na co dzień osiągnęła szkolna agresja poziom niegdyś niewyobrażalny. Nie będzie też o szkole, w której ujmowane abstrakcyjnie wskaźniki liczą się bardziej niż rzeczywistość. Jaką rzeczywistość? Ano realną wiedzę, którą uczniowie i uczennice sobie w trakcie edukacji przyswoili. A ta skrzeczy – jak pospolitość. Naprawdę, trudno na to zamykać oczy. Czwororęczni, którzy kiedyś, w tamtej, jakże dzisiaj trudnej do wyobrażenia, staromodnej wersji edukacji, stanowili niewielki, dający szkole koloryt, margines – dzisiaj zdają się niekiedy stanowić jej główny nurt. Na pewno zaś ich pozycja w hierarchii szkolnej wzrosła. Z wszystkimi tego, przykrymi dla procesu edukacji, konsekwencjami.

II

Ba, jak przekonuje w pisanym dla „Przeglądu" felietonie profesor Jan Widacki – edukacja zmienia oblicze nie tylko na poziomie podstawowym czy średnim. Na poziomie szkolnictwa wyższego również, jak najbardziej. Tu pozwolę sobie na mały osobisty wtręt – ma on swoje znaczenie. W roku 2008 na wakacyjny wypoczynek wybraliśmy z żoną grecką wyspę Korfu. Przypadkiem w tym samym hotelu zakwaterowali się państwo Widaccy. Poznaliśmy się z nimi – równie przypadkowo – w trakcie wycieczki do stolicy wyspy. Potem dane nam było spędzić z Janem Widackim i jego uroczą małżonką kilka wieczorów na długich rozmowach przy winie. Miałem zatem osobiście możliwość przekonać się, jak niezwykle interesującym rozmówcą jest profesor Widacki. A teraz ów prawnik, wykładowca akademicki pisze: „Miałem niedawno wykład dla studentów jednego z kierunków nauk społecznych. Uczelnia w dużym mieście akademickim. Mówiłem o teoriach kryminologicznych. Wspominając Bronisława Malinowskiego i jego książkę »Zwyczaj i zbrodnia w społeczności dzikich«, chciałem dorzucić jako ciekawostkę, że na jedną ze swoich wypraw na wyspy Pacyfiku Malinowski zabrał w charakterze fotografa dokumentalisty Witkacego. Płynęli statkiem i gdzieś w Azji dotarła do nich wiadomość o wybuchu I wojny światowej. Witkacy poczuł silny imperatyw udziału w tej wojnie, zrezygnował z dalszej wyprawy i zawrócił do Europy. Początkowo nie bardzo wiedział, do której konkretnie armii powinien się zaciągnąć. Czy jako formalnie poddany rosyjski do carskiej, czy jako od lat mieszkaniec Galicji raczej do c.k. armii lub legionów. Ostatecznie – a płynął długo i czasu na rozwiązanie tego problemu miał dużo – wybrał armię carską. Ja im to z zapałem opowiadam, a słuchacze patrzą spokojnie w swoje telefony, niektórzy pilniejsi wprawdzie nie w telefony, tylko na mnie, ale powiedzmy delikatnie… nieco beznamiętnym wzrokiem. Na wszelki wypadek zapytałem więc, czy wiedzą, kto to był Witkacy. Nikt nie wiedział! Nikt z kilkudziesięcioosobowej grupy!". O tempora! – o obyczajach nie wspominając. Cóż, nie wszyscy słuchacze profesora Widackiego mieli pewnie okazję dotrzeć do niezwykłej powieści Agnety Pleijel „Lord Nevermore", i dowiedzieć się z niej o meandrach przedziwnej przyjaźni antropologa i artysty. Ba, nie mogli jednak przecież nie słyszeć o Witkacym. Ale właściwie – niby dlaczego nie mogli? No przecież – nie słyszeli. I co z tego? Ale, że nic nie słyszeli o klasyku antropologii społecznej, twórcy szkoły funkcjonalnej – Bronisławie Malinowskim? No cóż, w przypadku osób studiujących nauki społeczne może wydać się to jednak nieco zaskakujące.

●●●

Na wszelki wypadek zapytałem więc, czy wiedzą, kto to był Witkacy. Nikt nie wiedział!

III

W filmie „Skarb Narodów 2" Benjamina Gatesa (gra go Nicholas Cage) zaczepia kilkuletni chłopiec. I taka wywiązała się między nimi krótka wymiana zdań:

„– Znam Pana! Pański prapradziadek zabił prezydenta Lincolna.

– Nie, zabił go John Wilkes Booth.

– Eisenschiml pisze, że w spisku uczestniczyli członkowie rządu.

– Absurd. Eisenschiml to mistrz wyciągania błędnych wniosków.

– A czemu osobisty strażnik Lincolna nie stał na warcie?

– Ponieważ Lincoln nigdy nie chadzał z obstawą do teatru. Słuchasz? Zwłaszcza w Wielki Piątek.

– A to, że zamknięto wszystkie mosty w stolicy poza jednym, którym miał uciec Booth?

– Sam uciekaj przemądrzały małolacie. Sio".

Spoglądając na swoją towarzyszkę, nieco speszony Gates usprawiedliwiająco konkluduje: „Amerykańska edukacja schodzi na psy".

No cóż, może amerykańska edukacja schodzi na psy – słyszałem, że amerykańscy turyści w Agrigento podziwiali jak najbardziej współczesną rzeźbę Mitoraja, która im wydała się częścią starożytnego kompleksu świątyń. Ale zagadujący Benjamina Gatesa chłopiec coś tam jednak wiedział.

IV

Ja sam, kiedy oglądałem fragment jego ostatniego wykładu („Indiana Jones i artefakt przeznaczenia"), poczułem się przez chwilę… Wreszcie – czyż doktor Jones nie wspominał w swoim wykładzie o położeniu – tak bliskich mi, autorowi studium „Według Tukidydesa" – Syrakuz? I ta – ciągle jeszcze zadziwiająca starsze pokolenie intensywnością – reakcja zasiadającej w sali wykładowej młodzieży… No cóż, sam nauczając (?) bywałem na seminariach w sytuacjach podobnych, do tej, która spotkała doktora Jonesa. Tak, byłem zatem wtedy, w kinie, jak Indiana Jones – przez moment, bo tylko wtedy, kiedy prowadził swój ostatni wykład…

V

Wspomniałem tu dwa popularne na całym świecie amerykańskie filmy. W przypadku i jednego, i drugiego, by naprawdę bawić się ich oglądaniem, potrzebna jest jednak jakaś znajomość faktografii z dziedziny historii, jakaś kulturalna kompetencja. Podobnie jak w przypadku powieści Dana Browna i ich ekranizacji. Tu nie wystarczy świadomość, że „wszystko jest w Internecie". Ja sam zainteresowanie historią templariuszy i ich konfliktu z Filipem Pięknym wyniosłem jako dzieciak z lektury powieści „Pan Samochodzik i templariusze". Czy tego typu fascynacje odejść miałyby w zapomnienie? I czy jedynym powodem tego jest to, że współczesna edukacja schodzi na psy?

Darmowy słownik z nowymi zasadami pisowni pod koniec roku

Karolina Zioło-Pużuk, wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego, poinformowała przed tygodniem, że pod koniec roku ukaże się słownik ortograficzny uwzględniający nowe zasady pisowni. Będzie on dostępny na stronie internetowej, w aplikacji mobilnej oraz w wersji drukowanej. Nad słownikiem pracuje zespół ekspertów z Instytutu Języka Polskiego PAN.

Wraz z nowym rokiem zaczęło obowiązywać kilkanaście zmian zasad pisowni polskiej. Dotyczą one niektórych reguł używania wielkich i małych liter, a także pisowni łącznej lub rozdzielnej oraz używania łącznika. Ich celem jest ujednolicenie zasad i ułatwienie piszącym ich nauczenia się oraz stosowania w praktyce. To największa zmiana w polskiej ortografii od ponad 90 lat, ale także jedna z głębszych reform ortografii w ostatnim czasie w krajach słowiańskich.

Podczas piątkowej konferencji prasowej wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego Karolina Zioło-Pużuk wskazała, że w maju ubiegłego roku resort zlecił Instytutowi Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk realizację zadania pod nazwą „Zmiana zasad pisowni polskiej w 2026 roku – Opracowanie dużego słownika ortograficznego języka polskiego zgodnie z nowymi zasadami pisowni i upowszechnianie informacji o zmianach w szerokich kręgach społecznych". Zaznaczyła, że na projekt przeznaczono 1,3 mln zł.

– Nasze finansowanie poszło na realizację tego projektu, to dokończenie tej reformy pod względem naukowym, czyli zarówno badania naukowe związane właśnie z tą reformą, jak i na jej upowszechnianie (…). Jeśli wprowadza się tak dużą i ważną zmianę dla każdego użytkownika języka, ta zmiana musi być dla każdego powszechnie dostępna. Dlatego te informacje oraz słownik, który ukaże się pod koniec tego roku, będzie oczywiście darmowy. Nie będzie żadnej bariery w tym, żeby dokładnie poznać te zasady – powiedziała Zioło-Pużuk.

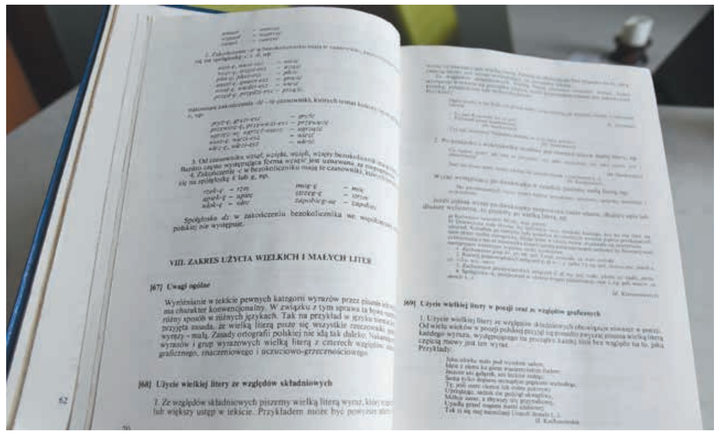

● **Aktualnych zasad pisowni małych i wielkich liter nie znajdziemy w starych słownikach.** Fot. BEATA SCHÖNWALD

Pracę nad słownikiem prowadzi zespół ekspertów, w którego skład wchodzi m.in. przewodnicząca Rady Języka Polskiego prof. Katarzyna Kłosińska, prof. Iwona Burkacka oraz prof. Piotr Żmigrodzki. **(sch)**

Jak smakuje Polska? Kaszuby (mag.)
Sobota 24 stycznia, godz. 11.25

TVP POLONIA

PIĄTEK 23 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Podróż po jeden uśmiech **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 1. Trentino - Alto Adige **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Portrety wileńskie **12.00** Serwis Info **12.10** M jak miłość (s.) **13.50** Polonia 24 Tygodnik **15.00** Serwis Info **15.10** Wszystko przed nami (s.) **15.40** Turystyczna jazda (mag.) **16.00** Bartoszewski. Siła przebaczenia **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Górna półka smaku (mag.) **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Karol Olszewski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.15** Na sygnale (s.) **22.10** 07 zgłoś się (s.) **23.25** Panorama **23.55** Mariolka prawdę ci powie.

SOBOTA 24 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Ojciec Mateusz (s.) **7.20** Słowo daję! Słowo „teka" **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** SeriaLove wspomnienia. Jerzy Rogalski **11.25** Jak smakuje Polska? Kaszuby (mag.) **12.05** Tajemnica Sagali (s.) **12.35** Sześć milionów sekund. Płacz wilka morskiego (s.) **13.10** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) **13.45** Na dobre i na złe (s.) **14.40** Na sygnale (s.) **15.40** Okrasa łamie przepisy. Krótka historia bigosu **16.15** Kulturalni (mag.) **17.00** Teleexpress **17.25** M jak miłość (s.) **18.20** Szansa na sukces. Opole 2025 2. Małgorzata Ostrowska **19.15** Tylko jeden skecz. Alibaba i 40 rozbójników **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Czarna śmierć (s.) **21.15** Polowanie na ćmy (s.) **22.10** Żona dla Polaka (reality show) **23.00** Tajemnica twierdzy szyfrów (s.) **23.50** Sylwester z Dwójką 2025.

NIEDZIELA 25 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.00** Słowo daję! Imiesłowy (mag.) **11.15** Makłowicz w podróży. Podróż 1. Trentino - Alto Adige **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę **13.00** Transmisja mszy świętej **14.20** Potop (film historyczny) **16.40** Laskowik & Malicki **17.00** Teleexpress **17.25** M jak miłość (s.) **18.15** Kabaretomaniacy **19.10** Sylwester z Dwójką 2025 **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Komisarz Alex 21 (s.) **21.15** Daję słowo - Maciej Orłoś. Marian Opania (talk-show) **22.10** Skazany na bluesa (drama biograficzny).

PONIEDZIAŁEK 26 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Moja Jerozolima **7.00** Rosół polski (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Paryż. Śladami Chopina **12.00** Serwis Info **12.10** Blondynka (s.) **13.50** Kresy (nie)znane **14.10** Kulturalni **15.00** Serwis Info **15.10** Kiedyś to było... **15.40** Dobre strony. Małgorzata Szumowska i Krzysztof Zalewski **16.00** Zaraz wracam (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Marian Smoluchowski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Czas honoru 5 (s.) **22.10** Historia polskiego sportu. A więc wojna (s.) **23.05** Polacy światu. Leon Jucewicz **23.15** Panorama **23.45** Kod bezpieczeństwa (mag.).

WTOREK 27 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Anna Dymna - spotkajmy się. Joanna Jarosz (talk-show) **7.00** Rączka gotuje **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Polacy, którzy zmienili świat medycyny. Leon Wachholz **12.00** Serwis Info **12.10** Komisarz Alex 21 (s.) **13.05** Ranczo (s.) **14.00** Kod bezpieczeństwa (mag.) **14.30** Moda na język polski. Język tańca **15.00** Serwis Info **15.10** Historia kuchni polskiej **16.00** Zaraz wracam (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Wypełnić pustkę **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Zygmunt Wróblewski **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Strażacy (s.) **21.20** Ojciec Mateusz (s.) **22.10** Szrajberka z Auschwitz **23.15** Panorama **23.45** Sekielski wieczorową porą.

ŚRODA 28 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Perły Bałtyku. Najmniejsze skarby morza **7.00** Okrasa łamie przepisy. Krótka historia bigosu **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Wynalazki na medal (mag.) **12.00** Serwis Info **12.10** Strażacy (s.) **13.05** Tajemnica twierdzy szyfrów (s.) **14.00** Aktorka bez granic. Polski Teatr w Toronto **15.00** Serwis Info **15.10** Zakochaj się w Polsce. Wisła i Szczyrk (mag.) **15.35** Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych. Garncarz **16.00** Zaraz wracam (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Historie wileńskie (s.) **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Helena Sparrow **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Za marzenia 2 (s.) **22.15** Rozmowy (nie)wygodne. Katarzyna Grochola **23.00** Słowo daję! Imiesłowy **23.15** Panorama **23.45** Magazyn Ekspresu Reporterów.

CZWARTEK 29 STYCZNIA

6.00 Panorama **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jedzenie ma znaczenie (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.40** Stacja innowacja **12.00** Serwis Info **12.10** Za marzenia 2 (s.) **13.50** Giganci nauki. Podbój kosmosu (teleturniej) **14.45** Słowo daję! Imiesłowy **15.00** Serwis Info **15.10** Daję słowo - Maciej Orłoś. Marian Opania (talk-show) **16.00** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Rosół polski (mag.) **18.45** Panorama **19.20** Polacy światu. Józefa Joteyko **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Ranczo (s.) **21.20** Polonia 24 Tygodnik **22.25** Krucjata 2 (s.) **23.15** Panorama **23.45** Algieria. Śladami polskich talentów.

30. urodziny »Monitora Polonijnego«

Choć moje refleksje dotyczą periodyku, oddawanego od 30 lat do rąk czytelnikom w Republice Słowackiej – Polakom, ale też Słowakom, dla których Polska jest ważna – piszę o nim jak o bliskiej mi osobie, bo jak inaczej wyrazić uczucia do niego.

Zawsze byłem sentymentalny, choć nie zawsze mogłem to okazywać. Kiedy spotkaliśmy się po raz pierwszy, to on miał dwa latka i wcale nie było wiadomo, co z niego wyrośnie. Narodził się w Klubie Polskim, w Bratysławie i jak każde powołane do życia stworzenie potrzebował mądrych opiekunów, którzy potrafią zadbać o środki na jego utrzymanie i wypełnienie jego łamów treściami na odpowiednim poziomie.

Filary i motory to Klub Polski i jego pierwszy prezes Ryszard Zwiewka, ale też ówczesny ambasador RP w RS, a wcześniej konsul generalny – Jerzy Korolec, który musiał inicjatywę „pobłogosławić" i doradzić, skąd brać środki. Działał też w Bratysławie niezwykle prężny Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej (przekształcony później w Instytut Polski), zatrudniający m.in. śp. Danutę Meyzę-Marusiakową (1936-2013), która została pierwszą redaktor naczelną „Monitora".

Początki nie były proste, co w części znałem z relacji pani Danuty, o czym już kiedyś pisałem. Pismo wychodziło w dużym formacie (A-3), potem pomniejszonym (A-4) – jedynie w wersji czarno-białej. Tematy i autorzy to był i pewnie jest problem kolejnych redaktor naczelnych. Nie zawsze „Monitor Polonijny" był miesięcznikiem, głównie z braku środków finansowych, ale też być może z braku piszących autorów, w tamtym czasie prawie zawsze wykonujących tę pracę społecznie.

Kolejną naczelną „Monitora" została Joanna Matloňowa – w tamtym czasie nauczycielka w Słowiańskim Gimnazjum, po dziś dzień związana odpowiedzialną pracą z naszą ambasadą w Bratysławie. Nie lubię, a także nie wypada liczyć lat kobietom, więc nie napiszę – niech sama się przyzna! – ile już lat „Monitor" wychodzi pod redakcją Małgosi Wojcieszyńskiej przy ogromnym wsparciu jej małżonka Stana Stehlika. Oni razem dochowali się trzydziestolatka, który ciągle pięknieje i w swojej kolorowej, zmiennej szacie jest coraz atrakcyjniejszy.

● **Okładki „Monitora Polonijnego" na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat.** Fot. ARC

„Monitor Polonijny" przez całe swoje trzydziestoletnie istnienie stanowił też narzędzie komunikacji kolejnych ambasadorów i konsulów ze słowacką Polonią. Zawsze był w nim obecny Klub Polski i jego oddziały. Na jego łamach dochodziło do radosnych powitań i smutnych pożegnań. Niektórzy dyplomaci, do których sam się zaliczam, pisywali do niego teksty i to nie tylko okolicznościowe, ale także całe cykle artykulików, których oczekiwali czytelnicy „Monitora".

Ponieważ od 28 lat jestem stałym czytelnikiem pisma, to pamiętam szczególną aktywność w tym względzie panów Andrzeja Krawczyka i Andrzeja Kalinowskiego (konsula). Cieszę się, że sam przez te lata wielokrotnie gościłem na łamach tego specyficznego trzydziestolatka, za co kolejnym redaktorkom i cierpliwym czytelnikom dziękuję.

Przed trzydziestolatkiem kolejne lata, w czasach nowych technologii być może rewolucyjne. Jestem jednak przekonany, że zarówno Klub Polski, jak i Polonus z Żyliny oraz cała słowacka Polonia przyczynią się do tego, aby dzisiejszy jubilat przez następne lata nadal przekazywał dobrą energię swoim czytelnikom.

Jan Komornicki,
ambasador RP na Słowacji
w latach 1997-2003

Pomagają przetrwać zimę

W ciągu zaledwie trzech dni Polacy wpłacili ponad milion złotych na zbiórkę „Ciepło z Polski dla Kijowa". Zebrane środki zostaną przeznaczone na zakup generatorów prądu i innego niezbędnego sprzętu, który trafi do mieszkańców ukraińskiej stolicy zmagających się z mrozami i przerwami w dostawach energii.

Zbiórkę zorganizowała Fundacja Stand With Ukraine wspólnie z organizacjami i ruchami społecznymi, m.in. Euromaidan-Warszawa, Fundacją Demokracja, Sestry.eu, Fundacją Otwarty Dialog, Fundacją Polskiej Rady Biznesu oraz inicjatywą Przedsiębiorcy Pomagają.

Początkowo celem było zebranie środków na zakup 100 generatorów. Planowana kwota została jednak osiągnięta w ciągu kilku godzin od startu zbiórki. W odpowiedzi na ogromne zainteresowanie darczyńców organizatorzy najpierw podnieśli cel do 2 milionów złotych, a następnie do 3 milionów. Na dzień 19 stycznia 2026 roku na koncie zbiórki znajduje się już 2 890 000 zł.

● **Mieszkańcy Kijowa zmagają się z mrozami i przerwami w dostawach energii.** Fot. DSNS Ukraina

– Wasza solidarność jest niesamowita. Reakcja Polaków przerosła nasze wyobrażenia. Dzięki Waszym wpłatom możemy zrobić znacznie więcej niż planowaliśmy – napisali organizatorzy w komunikacie opublikowanym w trakcie trwania zbiórki.

„Kurier Galicyjski"/UKRAINA

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na Bal Ostatkowy 14 lutego o godz. 16.00 do Domu PZKO. W programie: ZR „Błędowice", hłopobalet, pokaz tańców latynoamerykańskich. Miejscówki w cenie 390 koron można nabyć w bibliotece w poniedziałki i czwartki w godz. 13.00-17.00.
CZ. CIESZYN – Polonus Klub Polski w Brnie zaprasza w sobotę 24 stycznia od godz. 18.00 na wieczór autorski – chrzest tomiku poezji Jacka Ślewczuka pn. „Metamorfozy", który odbędzie się w Dziupli.
CZ. CIESZYN-OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na tradycyjny bal, który odbędzie się w piątek 6 lutego w sali Domu MK PZKO w Cz. Cieszynie-Mostach. Bilety w cenie 550 koron (z kolacją) do nabycia u Barbary Onderek (tel. 777 041 484). W programie występ ZR „Błędowice".
MISTRZOWICE – MK PZKO zaprasza na Bal Śląski 30 stycznia do Ośrodka Kultury „Strzelnica". W programie: ZPiT „Suszanie", Rhythm Pilots, zagra orkiestra iBand, dyskoteka DJ Tomek. Bogata kuchnia śląska i loteria, bilety do nabycia na www.balslaski.cz.
PIOSEK – Zarząd MK PZKO oraz Macierz Szkolna zapraszają na Bal Pioseki w sobotę 14 lutego o godz. 19.00 do sali gospody „U Turka" w Bukowcu. Rezerwacja biletów (w cenie 400 koron obejmuje wstęp, kolację oraz miejscówkę) pod numerem telefonu 732 943 334. (Grażyna Krzyżanek).
PTTS „BŚ" – Zaprasza 24 stycznia na sobotnią wycieczkę wokół Ligotki Kameralnej przez Godulę, Ropiczkę i Kotarz – 13,5 km. Prowadzi Wiesław Jasiński, tel. 737 318 650. Start: Ligotka Kameralna-Rynek o 8.50. Dojazd: pociągiem z Cz. Cieszyna do Gnojnika o 8.20, dalej autobusem z Gnojnika o 8.41 do Ligotki Kameralnej-Rynek. Powrót: autobusem z Ligotki Kameralnej-Kon. 14.41 do Gnojnika, tu przesiadka do pociągu do Cz. Cieszyna lub autobusu do Trzyńca. Uwaga, należy zabrać ze sobą raczki.
▲ 25 stycznia dokładnie w południe startuje trzecia edycja biegu na nartach z Kamienitego na Kozubową, czyli Bieg Hadama – Memoriał Władysława Młynka (organizator MK PZKO w Milikowie-Centrum). Zapraszamy do udziału lub kibicowania. Trasa biegowa 4,7 km, trasa piesza 2,7 km. Na Kamienitym spotykamy się o 11.30. Dojazd pociągiem o 9.18 do Nawsia, autobusem 10.10 do Łomnej Górnej-Pod Kamienitym. Informacje, tel. 777 746 320.
TRZYNIEC – MK PZKO zaprasza na „Opowiadanie o kawie" z degustacją w czwartek 29 stycznia o godz. 16.30 do Domu PZKO im. Adama Wawrosza w Trzyńcu na Tarasie. Możliwość zakupu kawy.

ŻYCZENIA

W poniedziałek 26 stycznia swój dostojny jubileusz 80. urodzin obchodzi nasza Kochana Mama

pani ANNA SANTARIUSOWA
z Olbrachcic

Z tej wyjątkowej okazji składamy Ci, Mamo, najserdeczniejsze życzenia zdrowia, niegasnących sił, życiowego wigoru oraz pogody ducha na każdy dzień.
Syn i córka z rodzinami.

GŁ-013

W poniedziałek 26 stycznia piękny jubileusz obchodzi

pani ANNA SANTARIUSOWA

Z tej szczególnej okazji życzymy zdrowia, samych dobrych myśli oraz ciepła najbliższych.
Młodsze rodzeństwo – siostra Hela i brat Józek z rodzinami.

GŁ-014

Urodziny dziś, Mamo, świętujesz,
A młodym humorem wszystkich zaskakujesz.
Kondycja godna młodych lat,
A mądrość – życiowy, mistrzowski ślad.
Życzymy zdrowia, radości i śmiechu bez końca,
Bądź gwiazdą, co świeci jak promień słońca.

Nikt się nie spóźnia, dziś wszyscy w komplecie: Janusz, Ilonka, Krzysio, Joasia i wnuki – najukochańsi na świecie!

GŁ-049

WSPOMNIENIA

Dnia 24 stycznia 2026 minie piąta bolesna rocznica śmierci naszego Najdroższego

śp. inż. TADEUSZA BONCZKA

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-041

WSPOMNIENIA

Dnia 22 stycznia minęło 5 lat od chwili, kiedy została odwołana do wieczności nasza Droga Ciocia, Szwagierka, Siostra, Kuzynka i Koleżanka

śp. MARIA CYMOREK (RYSIA)

Wszystkich, którzy Zgasłą znali, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę wdzięczności.
Najbliższa rodzina.

GŁ-046

...nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...

Dnia 24 stycznia minie 15. rocznica śmierci

śp. ANNY NIEDOBOWEJ
z domu Ćmiel,
nauczycielki z Jabłonkowa

O chwilę wspomnień proszą synowie i córka z rodzinami.

GŁ-021

22 stycznia 2026 minęła setna rocznica urodzin naszego Drogiego Ojca

śp. MUDr. BRONISŁAWA POLAKA

zaś 8 stycznia 2026 minęła pierwsza rocznica śmierci naszej Drogiej Matki

śp. MUDr. IRENY POLAKOWEJ

Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają córka Hanna i syn Roman z rodzinami.

GŁ-044

Kto kochał – nie zapomni.
Kto znał – niechaj wspomni.

Dziś obchodziłaby swoje 94. urodziny i jednocześnie przypominamy sobie 5. rocznicę śmierci naszej Kochanej Mamusi

śp. HELENY SZCZERBOWSKIEJ
z Trzyńca-Łyżbic

Z miłością i szacunkiem wspominają córka Urszula oraz synowie Witold i Ryszard z rodzinami.

GŁ-050

KONCERTY

DARKÓW – MK PZKO w Darkowie oraz chór „Lira" zapraszają na Festiwal Kolęd i Pastorałek, który odbędzie się w niedzielę 25 stycznia o godz. 15.00 w kościele katolickim Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie. W programie wystąpią chóry: „Dźwięk" MK PZKO w Karwinie-Raju, „Hejnał-Echo" MK PZKO w Karwinie-Frysztacie, Chór kameralny przy parafii rzymskokatolickiej w Karwinie, Zespół Śpiewaczy „Apertum Cor" z Katowic oraz gospodarz, chór „Lira" z MK PZKO w Darkowie.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KLUB DZIUPLA, ul. Strzelnicza 28: do 31. 1. wystawa Romana Dzika pt. „Warszawa nowoczesna". Czynna w godzinach otwarcia klubu.
CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawa „Tożsamość zakorzeniona". Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawa pt. „Ewa Milerska. Życie i twórczość". Czynna w godzinach otwarcia budynku.

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu" jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

NEKROLOGI

Pogrążeni w głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19 stycznia 2026 w wieku 84 lat zmarł nasz Kochany Brat, Wujek, Kuzyn, Kolega i Sąsiad

śp. FRANCISZEK KUKUCZKA
zamieszkały w Trzyńcu

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 26 stycznia 2026 o godz. 13.00 w kościele ewangelickim w Trzyńcu. Po obrzędzie żałobnym odprowadzimy naszego Drogiego Zmarłego na cmentarz w Trzyńcu-Podlesiu.
W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-048

Wyrazy głębokiego współczucia koleżance Zosi Heczko i rodzinie z powodu śmierci Mamy

śp. MARII CRESPAN

składa PZŚ „Hutnik".

GŁ-047

REKLAMA

Znajdź nas na YouTubie

Dachy – remonty, dachy płaskie, kominy, balkony, tarasy
Tel. +48 601 532 642

GŁ-592

PROGRAM TV

PIĄTEK 23 STYCZNIA

TVP 1

6.15 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.20** Okrasa łamie przepisy. Pasternak na polski stół **9.00** Ranczo 6 (s.) **10.00** Komisarz Alex 7 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 4 (s.) **12.00** Serwis Info

12.50 Natura w Jedynce. Świat tętniący życiem

Najnowszy dokument uznanego reżysera, Yanna Arthusa-Bertranda. Dzika przyroda widziana oczami kilkuset jej miłośników. Od najmniejszego do największego drapieżnika, od dżdżownicy po wieloryba, od źdźbła trawy po gigantyczne drzewo, ten film zabiera nas w podróż, podczas której odkryjemy różnorodność biologiczną. Zobaczymy zapierające dech w piersiach obrazy środowiska naturalnego i krajobrazy Francji oraz piramidę życia...

14.00 Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Zaraz wracam 2 (s.) **21.10** Komisarz Alex 22 (s.) **22.10** Sekielski wieczorową porą **23.15** Strzępy (dramat).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się (talk-show) **6.50** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Operacja zdrowie. Innowacje w dermatologii (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Postaw na milion (teleturniej) **21.45** To jest grane (mag.) **22.25** James Bond. Śmierć nadejdzie jutro (film sensacyjny).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Żerków **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Kuchenne rewolucje. Czeladź **12.25** Kuchenne rewolucje. Łódź - Burger i Spółka **13.30** Kartoteka 11 **14.35** Ukryta prawda **15.40** Skoki narciarskie. Mistrzostwa świata w lotach - Oberstdorf 2026 **18.25** Ukryta prawda **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.00** Harry Potter i kamień filozoficzny (film przygodowy) **23.20** Szogun (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.30** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112. Interwencja (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Disco Star (pr. muz.) **21.45** Więzień labiryntu (thriller).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel Portofino (s.) **9.55** Bułeczki z rana **10.25** Olympic **10.35** Opowiadaj (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Świnobicie **14.25** Reporterzy TVC **15.15** Uśmiechy Františka Smolíka **15.55** Powrót ognistych kobiet (film) **17.00** Podróż po Jeziorze Czterech Kantonów **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Opowiadaj (s.) **21.05** Wszystko-party **22.00** Hercule Poirot (s.) **23.30** Inspektor Candice Renoir (s.) **0.20** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Amerykański ocelot **9.25** Przygody nauki i techniki **9.50** Wyspy Pacyfiku z Martinem Clunesem **10.40** Dzika Uganda **11.30** Historia gminy Libeň **12.20** Moc roślin - tajemniczy zdobywca **13.15** Ku-Klux-Klan - społeczeństwo terroru **14.10** Znane i nieznane historie czeskich zamków i twierdzy **14.35** Jesse Owens **15.30** Bitwy II wojny światowej w kolorze **16.15** Tragiczne romanse **16.40** Upadek Habsburgów **17.35** Bezdzietni z własnej woli

18.05 Stanley Tucci i wszystkie smaki Włoch

Region położony w północno-zachodnim krańcu Włoch oferuje wiele poszukiwanych na całym świecie produktów, od pysznych białych trufli po ryż do risotto i wyborne wina.

18.45 Terapia (s.) **19.15** Piękne żywe zabytki **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Niepokonany (film) **22.05** Ostry poker w małym Tokio (film) **23.25** Noc (film) **0.55** Telewizyjny klub niesłyszących.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.40** Pod jednym dachem (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **11.35** Oto Oneplay **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Harry Potter i Czara Ognia (film) **23.30** Ilu miałaś facetów? (film) **1.45** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **8.55** Ognisty kurczak (s.) **10.10** Polabí (s.) **11.35** Incognito **12.40** Agenci NCIS (s.) **14.30** Show Jana Krausa **15.35** Incognito **16.40** Tak jest, szefie! **17.55** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechy **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

SOBOTA 24 STYCZNIA

TVP 1

6.20 Balans bieli **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie (mag.) **8.20** Pełnosprawni (mag.) **8.55** Ranczo 6 (s.) **9.55** Komisarz Alex 7 (s.) **10.55** Ojciec Mateusz 4 (s.) **11.50** Gwiazdy w południe. Kowboj (western USA) **13.25** Dobre strony. Andrzej Chyra i Mery Spolsky **13.55** Życie na biegunach. Ludzie **15.05** Tajemnice kultowych seriali (s.) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.35** Żona dla Polaka. Toronto (reality show) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** Krew z krwi 3 (s.) **21.25** Hit na sobotę. Idź pod prąd (dramat biograficzny) **23.20** Siedem sióstr (thriller SF).

TVP 2

5.50 Barwy szczęścia (s.) **6.25** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** Górna półka smaku (mag.) **12.10** Postaw na milion (teleturniej) **13.05** Panna młoda (s.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2025 2. Małgorzata Ostrowska **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Słowo na niedzielę **19.00** Informacje kulturalne **19.25** Rodzinka.pl (s.) **20.00** The Voice Senior 7. Przesłuchania w ciemno **22.35** Trener bardzo osobisty (komedia USA).

TVN

6.10 Kuchenne rewolucje. Częstochowa **7.10** Magda gotuje internet (mag.) **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **11.30** Na Wspólnej (s.) **13.20** Anatomia piękna 2 (pr. rozr.) **14.25** Akademia policyjna 3. Ponowne szkolenie (komedia USA) **16.10** Skoki narciarskie. Mistrzostwa świata w lotach - Oberstdorf 2026 **18.30** Kobieta na krańcu świata (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.00** Harry Potter i Komnata Tajemnic (film przygodowy)

23.30 Szogun (s.)

Szogun to jeden z najsłynniejszych i najczęściej nagradzanych miniseriali w historii telewizji. Richard Chamberlain wciela się w rolę angielskiego żeglarza, którego statek rozbija się u wybrzeży Japonii na początku XVII wieku. Szybko zostaje wciągnięty w świat walki o władzę, w którym wrogi watażka chce zostać najwyższym dyktatorem wojskowym - szogunem.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.00** Darek Stolarz - remont w 3 dni **12.20** Gru, Dru i minionki (film anim. USA) **14.05** Niesamowity Spider-Man 2 (film USA) **17.10** Jak rozpętałem II wojnę światową (komedia) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Sopocki Hit Kabaretowy - Słaba płeć **22.55** Baby Driver (film sensacyjny).

TVC 1

6.00 Co umiały nasze babcie **6.25** Divertimento **7.15** O duchu w butelce (bajka) **7.30** Sędzia i klejnot (bajka) **8.05** Bambinot (s.) **9.05** Uśmiechy Jiřiny Steimarowej **9.45** Gejzer **10.15** Podróż dookoła świata w 80 dni (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **12.50** Spostrzeżenia z zagranicy **13.00** Wiadomości **13.05** Biedna muzyka (bajka) **14.10** Chrzestni z bagien (bajka) **14.45** Śladami krwi (film) **16.20** Hercule Poirot (s.) **17.55** Kot to nie pies **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Piecze cały kraj **21.20** Wszystko-party **22.15** Komisarz Montalbano (s.) **0.05** Hercule Poirot (s.) **1.00** Sama w domu.

TVC 2

6.00 Amerykański ocelot **6.50** Kostaryka **7.45** Europejskie rzeki i ich bogactwo **8.40** Na biegówkach po Czechach **8.50** Cuda techniki **9.40** Lotnicze katastrofy **10.25** Ojcowie przemysłu **10.55** Park Yellowstone - tykająca bomba **11.50** Królestwo natury **12.25** Babel **13.00** Puchar Świata w biathlonie 2025/2026 (transmisja) **14.15** Tajna broń (film) **15.45** Błękitna krew **16.40** Starożytne metropolie **17.35** Cudowna planeta **18.25** Ziemia **19.20** Tragiczne romanse **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Trzej muszkieterowie (film) **21.50** Jaguar (film) **23.25** Giovanni Falcone (film) **1.25** Ziemia nieznana.

NOVA

6.15 Przygody Berniego (s. anim.) **6.20** Karate owca (s. anim.) **6.35** Zig i Sharko (s. anim.) **6.45** Lodówko, opowiadaj! **7.35** Weekend **9.10** Pan profesor (s.) **10.25** Pościg: wydanie specjalne **11.55** Za pięć minut dwunasta **13.00** Jack, pogromca olbrzymów (film) **15.15** Pogromcy duchów (film) **17.30** Drapacz chmur (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Jurassic World: Dominion (film) **23.20** Jestem legendą (film) **1.20** Pogromcy duchów (film).

PRIMA

6.10 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.25** M.A.S.H. (s.) **8.30** Autosalon.tv **9.40** Podróże z tatą **10.20** Incognito **11.25** Kochamy Czechy **15.10** Zemsta kobiet (film) **16.55** Pan i jego sługa (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Asteriks i Obelix: Imperium smoka (film) **22.30** Niebezpieczny (film)

0.30 Król Skorpion IV: Utracony tron (film)

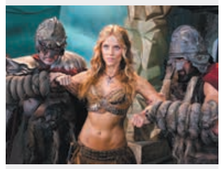

Władca Norvanii został brutalnie zamordowany a jako sprawcę traktuje się legendarnego króla Skorpiona, Mathayusa (Victor Webster). Mężczyznę ściga cała armia żołnierzy. Skorpion i jego sojusznicy, na czele z tajemniczą kobietą oraz jej ojcem, są jedynymi osobami mogącymi powstrzymać złowrogiego dziedzica tronu, który chce zyskać niezwykle magiczne moce.

NIEDZIELA 25 STYCZNIA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Słowo na niedzielę **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Przed ekranem (mag.) **8.45** Zmiennicy (s.) **9.50** Ojciec Mateusz 34 (s.) **10.50** Komisarz Alex 22 (s.) **11.40** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Pielgrzymi Nadziei. Maria Szczygielska **13.00** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **13.10** BBC w Jedynce. Serengeti 3 **14.05** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **14.20** Dom (s.) **15.50** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.35** U Pana Boga w Królowym Moście (s.) **18.25** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.25** U Pana Boga w Królowym Moście (s.) **21.15** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **21.25** Żona dla Polaka. Toronto (reality show) **22.25** Zakochana Jedynka. Zakochani w Rzymie (komedia romantyczna).

TVP 2

6.25 M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.00** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (mag.) **11.30** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **11.35** The Voice Senior 7. Przesłuchania w ciemno **13.50** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.05** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **15.15** Szansa na sukces. Opole 2025 2. Tatiana Okupnik **16.15** Tak to leciało! (teleturniej) **17.15** Hrabia Monte Christo (s.) **18.15** Pan Mama (s.) **18.45** Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - 34. finał **19.00** James Bond. Śmierć nadejdzie jutro (film sensacyjny) **21.25** Czarny motyl (thriller, Hiszpania/USA) **23.05** Podsumowanie 34. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. **23.25** Organek pod prąd na dobry wieczór.

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.40** Kuchenne rewolucje. Szczecinek **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Magda gotuje internet (mag.) **12.05** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **12.25** Co za tydzień (mag.) **13.05** Będzie pięknie (pr. rozr.) **14.05** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **14.30** Kuchenne rewolucje. Myślibórz **15.35** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **16.00** Skoki narciarskie. Mistrzostwa świata w lotach - Oberstdorf 2026 **18.45** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **20.05** Randka w ciemno (komedia romantyczna) **22.00** 34. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy **23.25** Tata (dramat obyczajowy).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.25** Ron Usterka (film anim.) **13.40** Park jurajski (film USA) **16.25** Więzień labiryntu (thriller) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Czarna Pantera (film sensacyjny) **22.55** Spadaj, tato (komedia USA).

PROGRAM TV

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.35** Katy i ja (s.) **8.05** Ogniste kobiety wśród nas (film) **9.15** Bułeczki z rana **9.40** Kalendarium **9.55** Kamera na szlaku **10.30** Obiektyw **11.00** Grzechy dla ojca Knoxa (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Tom w koźlej skórce (bajka)

14.00 Sprawiedliwy Bogumił (bajka)

Bezdzietna para królewska na próżno modli się do Boga o potomstwo. Niecierpliwy król prosi więc o nie samego diabła. Wkrótce królowa rodzi piękną córkę, która jednak umiera nagle w bardzo młodym wieku...

14.45 Bezwąsy i królewna Kamilla (bajka) **15.20** Zakochana (film) **16.10** Sejf (film) **17.25** Dylematy kucharza Svatopluka (s.) **18.25** Co umiały nasze babcie **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Neuer (s.) **21.10** Výborná SHOW **22.00** Śladami krwi (film) **23.35** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **0.25** Gejzer.

TVC 2

6.00 Królowa Elżbieta II - obowiązki ponad wszystko **7.00** Największe apokalipsy w historii **7.50** Zabić dyktatora **8.45** Czechosłowacki tygodnik filmowy **9.00** Poszukiwania utraconego czasu **9.20** Historie.cs **10.15** Tajna nazistowska nauka **11.00** Nie poddawaj się **11.30** Magazyn chrześcijański **11.55** Nie tylko święte obowiązki **12.25** Ns pływalni z Václavem Bělohradskim **13.00** Kot to nie pies **13.35** Strusie - życie w biegu **14.25** Tajemnice starożytnych cywilizacji **15.20** W kamperze po Słowenii **15.50** Historie budowli **16.00** Powstanie zwierząt **16.30** Hokej - Tipsport ELH 2025/2026: HC Dynamo Pardubice - HC Škoda Pilzno (transmisja) **20.00** 3:10 do Yumy (film) **22.05** Ten człowiek nie żyje (film) **23.55** Wiadomości w czeskim j. migowym **0.05** Hakerzy - złodzieje tożsamości.

NOVA

6.10 Przygody Berniego (s. anim.) **6.20** Karate owca (s. anim.) **6.35** Zig i Sharko (s. anim.) **6.50** Odznaka Vysočina (s.) **8.10** Złoty łabędź (s.) **9.35** My, właściciele domków letniskowych **10.45** Lodówko, opowiadaj **11.35** Matylda (film) **13.35** Brzydka prawda (film) **15.30** Bridget Jones III (film) **18.05** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Ekstraktorzy (s.) **21.25** Policja kryminalna Anděl (s.) **22.40** Odłamki **23.15** Nikt (film) **1.10** Policja kryminalna Anděl (s.)**.**

PRIMA

6.05 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **8.55** Prima Czechy **9.25** Prima świat **10.00** Norweskie domy marzeń **11.00** Partia Terezy Tománkovej **12.05** Poradnik domowy **13.00** Poradnik Pepy Libickiego **13.40** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.20** Poradnik Ládi Hruški **15.45** Jak zbudować marzenie - wydanie specjalne **16.50** Kobiety biegną (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Całujesz jak bóg (film) **22.55** Zanim odejdą wody (film) **0.40** Sherlock (s.).

PONIEDZIAŁEK 26 STYCZNIA

TVP 1

6.10 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam 2 (s.) **9.05** Ranczo 6 (s.) **10.05** Komisarz Alex 7 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 4 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** BBC w Jedynce. Serengeti 3 **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.30 Teatr Telewizji. Dzień listopadowy

„Dzień listopadowy" to stosunkowo mało znane opowiadanie Jarosława Iwaszkiewicza. To kameralny dramat psychologiczny, trudne relacje, nastrój i konflikty pomiędzy czterema postaciami dramatu, które nie straciły na aktualności. Przyzwyczajonego do samotności, żyjącego na odludziu mężczyznę niespodziewanie odwiedza matka...

22.05 Świat bez fikcji. Buntownicy z Placu Powstańców **23.10** Balans bieli **23.55** Excentrycy, czyli po słonecznej stronie ulicy (komedia muzyczna).

TVP 2

6.15 Rodzina (nie od) święta **6.50** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Okrasa łamie przepisy. Pasternak na polski stół **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Panna młoda (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Panna młoda (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Kulisy serialu „M jak miłość" **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.55** Davos, wojna szpiegów (s.) **23.50** Kafarnaum (dramat obyczajowy).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Piła **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Kuchenne rewolucje. Magnuszew **12.30** Kuchenne rewolucje. Lębork **13.35** Kartoteka 11 (s.) **14.40** Ukryta prawda **16.50** Kuchenne rewolucje **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** Niebezpieczny (thriller USA) **23.05** Tenet (thriller SF).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.30** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Megahit. Drapacz chmur (film sensacyjny USA) **22.10** Pukając do drzwi (thriller).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Podróż dookoła świata w 80 dni (s.) **10.00** Katy i ja (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Kamera na szlaku **14.30** Gdzie się podziała ta stara piosenka **14.55** Zakochana (film) **15.50** Hotel Portofino (s.) **16.45** Podróż po północnej Ugandzie **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie mój dom **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Miejsce zbrodni Zlín (s.) **21.15** Reporterzy TVC **21.55** Znak czasów: opętany przez alkohol **22.25** Saga rodziny Hardacrów (s.) **23.10** Komisarz Montalbano (s.) **1.05** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Piękne kraje z lotu ptaka **9.25** Strusie - życie w biegu **10.25** Starożytne rzesze **11.15** Książki, których nie spalił Hitler **12.15** Piękne żywe zabytki **12.40** Klucz **13.10** Nie tylko święte obowiązki **13.40** Najciekawsze miasta na świecie **14.30** Cuda techniki **15.20** Przygody nauki i techniki **15.50** Getta w czasie holokaustu

16.45 Irbis i przyjaciele

Wysoko w górach Wyżyny Tybetańskiej żyje rzadki irbis śnieżny, duch lub dusza Himalajów. Od pokoleń lokalni pasterze jaków postrzegają go jako wroga, ponieważ co roku tracą dziesięć procent młodych. Ale co zrobić, gdy irbisy są gatunkiem chronionym, a przy tym nie można i nie chce się ich zabijać?

17.40 Irlandia, piękny i tajemniczy kraj **18.35** Terapia (s.) **19.05** Twierdze **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Winnetou w Dolinie Sępów (film) **21.40** Jakub kłamca (film) **23.20** Spotkanie (s.) **0.10** Hakerzy - złodzieje tożsamości.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.40** Policja kryminalna Anděl (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **15.35** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Odznaka Vysočina (s.) **21.35** Spece (s.) **22.45** Weekend **23.25** Ekstraktorzy (s.) **0.40** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **8.50** Ognisty kurczak (s.) **10.05** Całujesz jak bóg (film) **12.40** Agenci NCIS (s.) **14.30** Show Jana Krausa **15.30** Incognito **16.40** Tak jest, szefie **17.55** Nakryto do stołu **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **22.40** V.I.P. morderstwa (s.) **0.00** Tak jest, szefie! **1.15** Policja w akcji.

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: Sametový králíček (23, godz. 10.00); Kybertetor (23, godz. 18.00).

CO W KINACH

BYSTRZYCA: **Ostatni Wiking** (23, godz. 19.35); Princezna stokrát jinak (24, godz. 16.05); Šviháci (24, godz. 19.05).

HAWIERZÓW – Centrum: Egg Movie 5 (23, 24, godz. 17.00); Powrót do Silent Hill (23, 24, godz. 18.00); Šviháci (23, 24, godz. 19.30); Chicky 2 (25, godz. 10.00); Romeo i Julia (25, godz. 15.00); Hamnet (25, godz. 18.00); Smutny song (25, godz. 18.30); Nietoperz Nik (26, godz. 17.00); Boska Sarah Bernhardt (28, godz. 18.00); Cicha noc, śmierci noc (26, godz. 19.30).

JABŁONKÓW: Neporazitelní (23, godz. 18.00).

KARWINA – Centrum: Šviháci (23, 25, godz. 17.30); Powrót do Silent Hill (23, 25, godz. 20.00); Princezna stokrát jinak (24, godz. 17.00); Pod maską (24, godz. 20.00); Egg Movie 5 (25, godz. 15.30); Na horách (26, godz. 17.30); Anakonda (26, godz. 17.30).

Anker wychodzi z więzienia po 14 latach za rabunek. Jego brat Manfred, jedyna osoba znająca miejsce ukrycia łupu, cierpi na chorobę umysłową. Razem wyruszają w podróż, by odnaleźć pieniądze i odkryć własną tożsamość.

CO W STREAM-IE

Dobranoc i powodzenia

Czarno-biały film George'a Cloooneya jest rekonstrukcją sporu między komentatorem wiadomości stacji CBS Edwardem Murrowem a senatorem Josephem McCarthym. Ich konfrontacje odbywały się bezpośrednio na antenie, w transmisjach na żywo. McCarthy stał w latach 50. na czele senackiej komisji, która badała obywateli podejrzewanych o współpracę z komunistami. W rzeczywistości działalność tej komisji przypominała polowanie na czarownice. Kampanię senatora McCarthy'ego w najbardziej mrocznych latach zimnej wojny można porównać do procesów politycznych w tym samym czasie w krajach bloku wschodniego, choć represje w USA na szczęście nie były aż tak surowe.

Mimo to niesprawiedliwe oskarżenia zniszczyły życie lub kariery wielu ludzi. To właśnie telewizyjne relacje z tych spraw przyczyniły się do powstrzymania prześladowań. Film zdobył dotychczas pięć nagród na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Wenecji w 2005 roku, a także nagrodę dla najlepszego filmu spoza Europy podczas rozdania Europejskich Nagród Filmowych w 2005 roku oraz trzy nominacje do Złotego Globu w głównych kategoriach.

Gdzie oglądać: Netflix

POST SCRIPTUM

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. inaczej skwar, ukrop, spiekota
2. „...jest okrągła, a bramki są dwie”
3. celowe, równoczesne zagranie kilku, co najmniej trzech dźwięków
4. słowiańska bogini wiosny, miłości i młodości, matka Lela i Polela lub marka pojazdu.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ŁADA

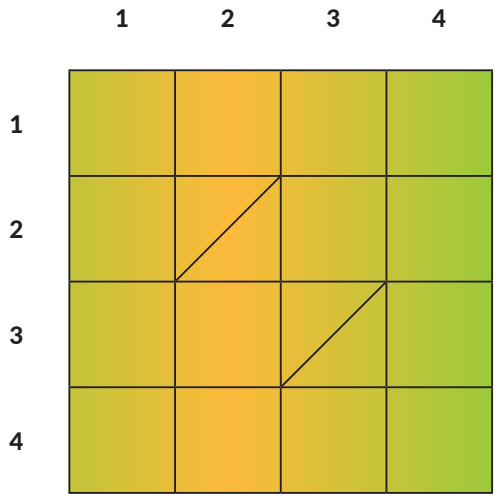

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. asekuracyjna w wyposażeniu alpinisty
2. coś doskonałego, pozbawionego wad
3. amerykański kuzyn strusia
4. ciemnofioletowy kryształ stosowany w przemyśle chemicznym.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
NANDU

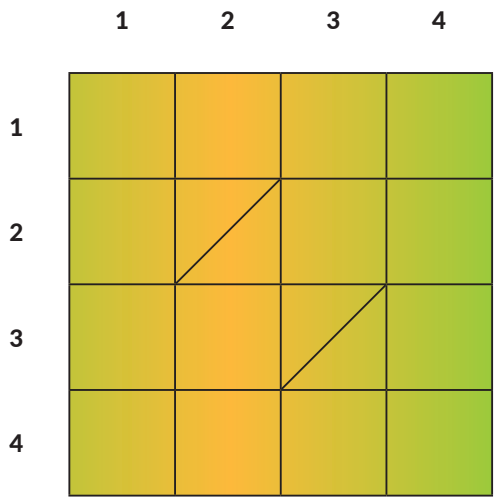

MINIKWADRAT MAGICZNY III

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. Br na tablicy Mendelejewa
2. zwój papieru toaletowego
3. składnik benzyny decydujący o jej jakości
4. Wojciech, dziennikarz muzyczny, współpracował z radiową Trójką.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
MANN

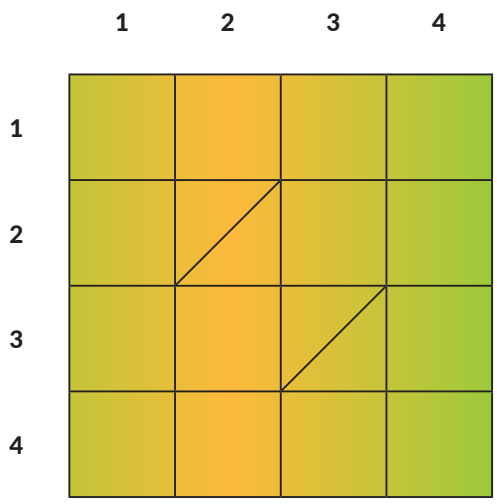

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

...tak jest

Ponawiamy zaproszenie na wycieczkę do Łomnej Dolnej. Archiwalna fotografia pochodzi z Narodowego Archiwum Cyfrowego i została wykonana w latach XX ubiegłego wieku.

Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest miasta w Polsce, w województwie wielkopolskim, w powiecie jarocińskim. Prywatne miasto szlacheckie lokowane w 1300 roku położone było w XVI wieku w województwie kaliskim. Leży ono w pobliżu rzek Warty i Lutyni i jest uznawane za turystyczną perełkę Wielkopolski. Znajduje się około 14 km od Jarocina i około 60 km od Poznania...

1.-4. dziabnąć, ukąsić, użądlić, ukłuć
3.-6. choroba przenoszona przez tropikalne komary
5.-8. miododajna roślina rdestowata lub jak śnieg biała u wieszcza
7.-10. cząstka wyrażenia zapisana lub wymówiona jako symbol całego wyrażenia
9.-12. Butrym, postać z „Potopu”
11.-2. koncentruje się na czymś, pilnuje kogoś lub czegoś lub zwraca uwagę na coś.

Wyrazy trudne lub mniej znane: UŻREĆ

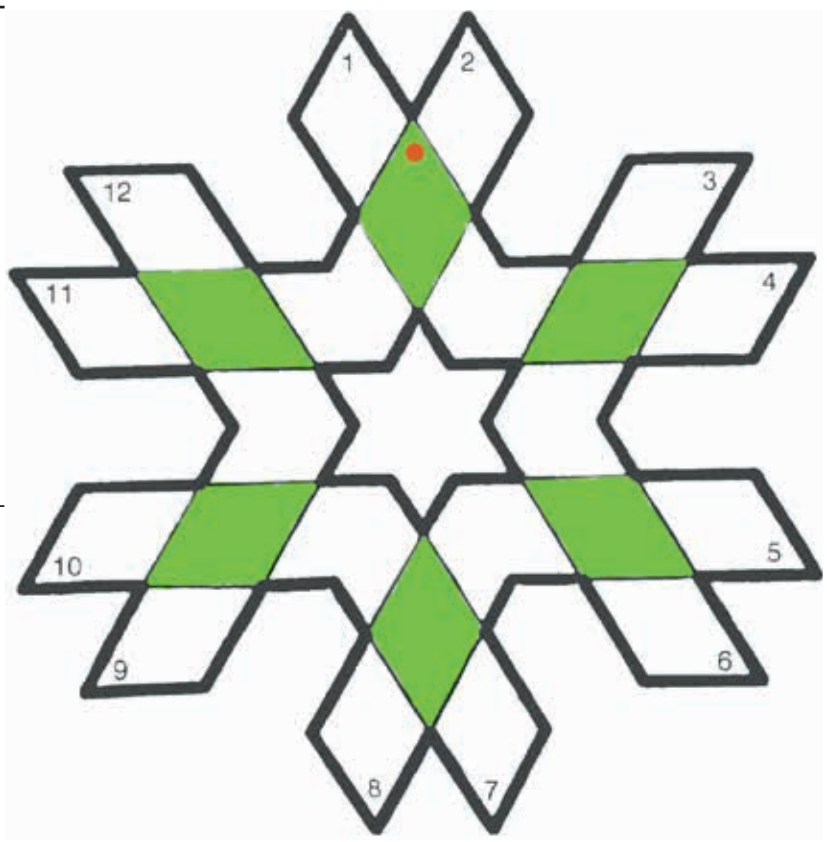

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 4 lutego 2026 r. Nagrodę z 9 stycznia otrzymuje **Stanisław Piekarz z Czeskiego Krumlowa**. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 9 stycznia:
EPOS, PISMO, OMLET, SOTO
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 9 stycznia:
METR, EDDIE, TIARA, REAL
Rozwiązanie minikwadratu magicznego III z 9 stycznia:
ZŁAZ, ŁATWE, AWIOR, ZERO
Rozwiązanie rozetki z 9 stycznia:
KŁODZKO

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO KULTURY | Ministerstwo Spraw Zagranicznych | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Głos GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Pacеřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS